

Folketingets Kirkeudvalg

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 364683

Dato: 4. april 2008

Kirkeudvalget har ved brev af 13. februar 2008 (Alm. del spørgsmål 4) bedt om min besvarelse af følgende spørgsmål:

”Idet der henvises til flere artikler i Politiken af 7. februar og i Kristeligt Dagblad af 9. februar vedrørende diverse kritikpunkter i forbindelse med bispevalget i Roskilde bedes ministeren redegøre for sagen. Ministeren bedes særligt kortlægge og redegøre for følgende forhold:

- forløbet i forbindelse med stemmeoptællingen, herunder blandt andet forskellige oplysninger om antallet af afgivne stemmer
- forholdet mellem antallet af gyldige stemmesedler og antallet af indsendte kuverter og baggrunden for en eventuel divergens
- de anførte problemer omkring valgbestyrelsens sammensætning.”

Svar:

Idet der henvises til min foreløbige besvarelse af kirkeudvalgets spørgsmål af 20. februar 2008, fremsendes hermed Roskilde Stiftsøvrigheds redegørelser for valghandlingens forløb af henholdsvis 21. februar 2008 og 31. marts 2008.

Birthe Rønn Hornbech

/

Lise M. Hjort Elmquist

Kirkeministeriet
(e-post)

Bispevalget i Roskilde Stift

I e-mail af 12. februar 2008 til Roskilde Stift har Kirkeministeriet bedt stiftsøvrigheden om en redegørelse for afviklingen af bispevalget i Roskilde Stift.

Vi har bedt stiftskontorchef Helle Saxil Andersen i samarbejde med fuldmægtig Ida Normann, hvilke er de to, der ydede den altovervejende del af sekretariatsbistanden til valgbestyrelsen, om at udfærdige den udbedte redegørelse; vi har jo som sådan ikke været involveret i afviklingen af bispevalget, i og med at vi ikke længere er medlemmer af valgbestyrelsen efter stedfunden ændring i 2006 af loven om bispevalg, hvor stiftsøvrighedens medlemmer blev skrevet ud, jf. § 5, i lov nr. 1566 af 20. december 2006 om ændring af lov om folkekirkens økonomi, lov om menighedsråd, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og forskellige andre love:

”Stiftsadministrationens redegørelse for afviklingen af valget til biskop over Roskilde Stift

I cirkulæreskrivelse af 12. oktober 2007 om meddelelse om bispevalg i Roskilde Stift 2007-2008 udskrev Kirkeministeriet valget, og stiftskontoret udsendte den 12. oktober 2007 cirkulæreskrivelsen til menighedsråd, valgmenigheder, præster og valgmenighedspræster, i overensstemmelse med Kirkeministeriets anmodning i skrivelse af 8. oktober 2007 til Roskilde Stift, modtaget her på stiftskontoret den 9. oktober 2007.

Med Kirkeministeriets skrivelse af 8. oktober 2008 medfulgte Kirkeministeriets vejledning af 8. oktober 2007 til stiftsadministrationen og valgbestyrelsen om afholdelse af bispevalg i Roskilde Stift 2008. Vejledningen svarede stort set i indhold og layout til den daværende udsendte vejledning af 10. januar 1997 til stiftsøvrigheden og valgbestyrelsen sidst, da der afholdtes bispevalg i Roskilde.

I brev af 12. oktober 2007 til samtlige valgmenighedsbestyrelser bad stiftsadministrationen valgmenighedsbestyrelserne om at indberette antallet af medlemmer af valgmenigheden til brug for valgbestyrelsens fastsættelse af antal stemmeberettigede repræsentanter for hver valgmenighed, jf. § 3, stk. 2, i bispevalgloven. Disse indberetninger modtog stiftsadministrationen løbende.

Stiftsadministrationen indkaldte i brev af 15. oktober 2007 til samtlige provstiudvalg en repræsentant for hvert provstiudvalg til valgmøde den 1. november 2007 (bilag 1, dokument 132684), under iagttagelse af den i Kirkeministeriets bekendtgørelse om bispevalg fastsatte frist.

Med brevet medfulgte en ikke-udtømmende fortegnelse over de opgaver, som stiftsadministrationen var af den opfattelse, at valgbestyrelsen skulle have ansvar for og varetagelsen af.

Mødet i valgudvalget blev afholdt den 1. november 2007, og såvel 3 medlemmer til valgbestyrelsen som 3 suppleanter blev valgt. Suppleanterne blev den 2. november 2007 orienteret om, at de var valgt som suppleanter, og et af stiftsadministrationen udarbejdet beslutningsreferat (bilag 2, dokumentnr. 132688) blev sendt til provstiudvalgenes repræsentanter den 7. november 2007.

I umiddelbar forlængelse af valgmødet blev 1. møde i valgbestyrelsen afholdt, hvor bl.a. Poul O. Nielsen blev valgt som formand (bilag 3, dokumentnr. 137630).

Efter mødet arbejdede stiftsadministrationen videre med at effektuere de af valgbestyrelsen truffne beslutninger, f.eks. skrev sekretariatet på vegne af valgbestyrelsen i brev af 5. november 2007 med bilag til de respektive valgmenighedsbestyrelser, at antallet af stemmeberettigede repræsentanter var 6, og man bad om at få indberetning på en medsendt blanket om navne, adresser og CPR-numre på de af valgmenigheden udpegede personer, således at disse personer kunne optages på valglisten over stemmeberettigede.

Man modtog løbende indberetning fra valgmenighedsbestyrelserne om, hvem valgmenighederne havde udpeget, og som led i kontrollen af om de pågældende personer kunne optages på valglisten, kontrollerede Roskilde Kommunes folkeregister - på baggrund af sekretariatets anmodninger - oplysningerne om de udpegede stemmeberettigede for valgmenigheden.

Indtil anmeldelsesfristens udløb den 14. december 2007 udarbejdede sekretariatet valglisten på grundlag af data (navn på menighedsråd/pastorat, navn og adresse på personen) om læge medlemmer af menighedsråd og præster, som stiftskontoret rekvirerede fra Kirkeministeriets it-kontor. Disse oplysninger om hver enkelt stemmeberettiget blev sammenholdt med oplysninger i både KIS og modtagne indberetninger fra menighedsrådene om ud- og indtrådte medlemmer fra menighedsrådsvalget 2004 og frem. For de læge medlemmers vedkommende blev oplysningerne tillige sammenholdt med oplysningerne i de på stiftskontoret beroende udskrifter af hver enkelt menighedsråds beslutningsprotokol om udfaldet af valg til menighedsråd den 9. november 2004. Dette som kontrol af om de pågældende personer var valgt som medlem af eller som stedfortræder ved menighedsrådsvalget i 2004 og dermed kunne afgive stemme ved bispevalget.

Straks efter at kandidatanmeldelserne var modtaget – modtaget her den 10. december 2007 kl. 10.47, den 11. december 2007 kl. 10.50, den 11. december 2007 kl. 15.45, den 13. december 2007 kl. 11.02 og den 14. december 2007 kl. 10.35 – gennemgik og kontrollerede sekretariatet under iagttagelse af Kirkeministeriets vejledning af 8. oktober 2007 til stiftsadministrationen og valgbestyrelsen om bispevalg i Roskilde Stift 2008 kandidatanmeldelserne. Kandidatanmeldelserne opbevaredes i stiftskontorets pengeskab.

Anmeldelsesfristen udløb den 14. december 2007 kl. 12.00, og den 18. december 2007 afholdtes 2. møde i valgbestyrelsen (bilag 4, dokumentnr. 139894), hvor valgbestyrelsen bl.a. traf beslutning om at erklære de 5 modtagne kandidatanmeldelser for gyldige. Samtidig blev kandidatlisternes kontaktpersoner med kopi til kandidaterne tilskrevet om, dels at kandidatlisten erklæredes gyldig, dels de afgørelser, som valgbestyrelsen havde truffet angående bl.a. stillerne på kandidatlisten. Samme dag blev valget bekendtgjort m.v., jf. bekendtgørelsens § 8, ved brev af 18. december 2007 til menighedsråd m.fl. og blev samtidig offentliggjort på stiftets hjemmeside, intranet samt sendt

til diverse medier, alt under skyldig hensyntagen til Kirkeministeriets vejledning af 8. oktober 2007.

På mødet drøftede valgbestyrelsen udformning af og indhold i følgebrevet af 11. januar 2008 (bilag 5, dokumentnr. 137468) til de stemmeberettigede. Sekretariatet kan erindre, at man drøftede, hvorvidt den stemmeberettigede skulle vejledes om konsekvensen af at lægge to stemmesedler i én kuvert, men man fandt det ikke nødvendigt udtrykkeligt at præcisere dette, fordi man mente, at der var taget højde for den situation ved, at der udtrykkeligt i brevet blev skrevet, at der medfulgte én stemmeseddel og at der kun måtte lægges én stemmeseddel i returkuverten. Der er ikke i bestemmelserne om bispevalg og vejledningen af 8. oktober 2007 anført retningslinier for, hvorledes den stemmeberettigede skal forholde sig, hvis han/hun måtte modtage overskydende eksemplarer af stemmematerialet eller hvis han/hun måtte vælge ikke at afgive stemme ved valget og dermed være i besiddelse af ubrugt stemmemateriale, og man forudsatte, at den stemmeberettigede selvfølgelig makulerede for meget modtaget stemmemateriale/ubrugt stemmemateriale.

På foranledning af klage af 19. december 2007 fra Erik Nielsen (initiativgruppen bag bispekandidat Steffen Ravn Jørgensen og kontaktperson på Steffen Ravn Jørgensens kandidatanmeldelse) til stiftet over, at Steffen Ravn Jørgensen ikke var benævnt domprovst i bekendtgørelsen af 18. december 2007 af valget, udsendte valgbestyrelsen samme dag den 19. december 2007 revideret bekendtgørelse af valget til samme kreds som bekendtgørelsen af 18. december 2007, hvor den fulde stillingsbetegnelse for Steffen Ravn Jørgensen var anført, ligesom sekretariatet sørgede for ved henvendelse til bogtrykkeren, at der på stemmesedlen ud for kandidatens navn påførtes den fulde stillingsbetegnelse. Erik Nielsen blev ved brev af 19. december 2007 med kopi til Steffen Ravn Jørgensen orienteret herom.

Den 19. december 2007 sendte sekretariatet brev til samtlige menighedsråd i stiftet, hvori menighedsrådet blev bedt om at gennemgå og kontrollere en i brevet anført fortegnelse over læge medlemmer i menighedsrådet og melde tilbage til sekretariatet, hvis oplysningerne ikke var korrekte, alt til brug for at sikre at valglistens oplysninger var korrekte. Endvidere erindrede sekretariatet menighedsrådet om, at rådet skulle indberette ændringer i menighedsrådets sammensætning, jf. bekendtgørelsens § 11. Sekretariatet sendte samtidig brev til valgmenighedsbestyrelserne om samme.

I uge 2 i 2008 leveredes stemmemateriale, pakket af bogtrykkeren, bestående af store kuverter mærket "Bispevalg", hvormed afstemningsmateriale skulle udsendes, frankerede og adresserede returkuverter med kontrolnr. og mærket "Bispevalg" og grå stemmesedler i en kraftig kvalitet. Returkuverterne var leveret med en særlig bestilt u-igennemsigtig indvendig beklædning for at sikre anonymiteten af den stemmeberettigedes stemme. Stemmesedlerne var ikke i en helt så kraftig papirkvalitet, som først bestilt hos bogtrykkeren, men i en lidt tyndere papirkvalitet, men dog stadig af en kraftigere kvalitet (karton) end sædvanlig papirkvalitet, fordi den først bestilte kvalitet var i restordre og ikke kunne skaffes hjem så betids, at fristen for udsendelse af afstemningsmateriale kunne overholdes. Modtageradressen på returkuverten med kontrolnr. var: "Roskilde Stiftsadministration, +++1920+++ , 4129 Ringsted", hvilket skyldtes Post Danmarks bestemmelser om adressering af ufrankerede forsendelser, hvor modtager betaler porto.

Sekretariatet pakkede valgbestyrelsens brev af 11. januar 2008 til den stemmeberettigede, hvori valgbestyrelsens formand redegjorde for afstemningsproceduren og udtrykkeligt gjorde opmærksom på, at der kun måtte lægges én stemmeseddel i returkuverten, samt stemmeseddel og returkuvert ned i den store kuvert. I overensstemmelse med stiftskontorchefens anvisninger var personalet meget påpasselig med, at der kun var ilagt ét sæt afstemningsmateriale i hver af de store

kuverter. De store kuverter blev tilklæbet og forsynet med label med navn og adresse på vedkommende samt det nr., som vedkommende var opført med på valglisten. I forbindelse hermed blev det kontrolleret, at returkuvertens kontrolnr. var identisk med nummeret på label på den store kuvert. Den 11. januar 2008 afleverede sekretariatet 2561 kuverter med stemmemateriale på posthuset.

Efter den 11. januar 2008 modtog sekretariatet henvendelser fra ni personer, som var opført på valglisten og hvortil stemmemateriale var blevet udsendt, men som oplyste, at de ikke havde modtaget stemmemateriale. Sekretariatet foranledigede, at nyt afstemningsmateriale blev genfremsendt, dog således at returkuverten blev forsynet med et håndskrevet kontrolnr., svarende til det nummer som vedkommende var opført med på valglisten. Efter anmodning genfremsendte sekretariatet i et enkeltstående tilfælde en stemmeseddel til én stemmeberettiget person, fordi vedkommende over for sekretariatet oplyste, at han havde forlagt stemmesedlen.

Sekretariatet fik i et enkeltstående tilfælde en henvendelse fra et lægt medlem af et menighedsråd, om at vedkommende havde modtaget to stemmesedler, og det aftaltes, at hun makulerede den ene stemmeseddel og hun blev vejledt om konsekvensen af at sende begge stemmesedler retur, nemlig ugyldighed.

Sekretariatet modtog efterfølgende også henvendelser fra personer, som mente sig berettiget til at stemme ved bispevalget, og sekretariatet foranledigede, at stemmemateriale blev sendt samme dag/senest dagen efter til vedkommende. Sekretariatet udsendte stemmemateriale til i alt 10 personer. I de tilfælde, hvor der var tvivl om, hvorvidt de pågældende læge menighedsrådsmedlemmer var stemmeberettigede, fordi stiftskontoret ikke var i besiddelse af dokumentation for, at de pågældende personer var valgt som stedfortrædere og var indtrådt som medlem af menighedsrådet, bad sekretariatet efterfølgende de berørte menighedsråd, som de pågældende personer anså sig for medlemmer af, om at sende dokumentation herfor til brug for valgbestyrelsens endelige stillingtagen til, om vedkommende kunne optages på valglisten og dermed afgive stemme ved bispevalget. Svar fra de pågældende menighedsråd betød bl.a. at to personer måtte slettes fra valglisten, fordi det viste sig, at den ene alene var valgt som stedfortræder og den anden hverken var valgt som stedfortræder, der efterfølgende var trådt ind i rådet, eller som medlem af rådet, jf. § 10, i bekendtgørelsen om bispevalg.

Stiftskontoret modtog flere henvendelser fra personer – såvel telefonisk som pr. e-mail, som mente sig berettiget til at stemme - men hvor sekretariatet kunne konstatere, at den pågældende ikke var stemmeberettiget, og medarbejderen vejledte den pågældende om, hvorfor stemmemateriale ikke var blevet sendt til dem, f.eks. fordi vedkommende sognepræst ikke opfyldte kravet i bispevalgløvens § 3, stk.1, om at være ansat af kirkeministeren i mindst et år.

Sekretariatet foranledigede, at valgbestyrelsens vejledning af 7. januar 2008 om, hvem der måtte anses for stemmeberettigede ved det forestående valg til biskop over Roskilde Stift i 2008, blev bekendtgjort på intranettet den 7. januar 2008.

I perioden fra stemmematerialets udsendelse og frem til den 1. februar 2008 kl. 12.00 varetog én medarbejder i sekretariatet opgaven med, at de modtagne returkuverter med kontrolnr. blev sorteret i nummerorden og afkrydset på valglisten. Dette skete dagligt.

I perioden fra stemmematerialets udsendelse og frem til den 1. februar 2008 kl. 12.00 blev modtagne returkuverter fra stemmeberettigede, som enten var udtrådt eller afgået ved døden, også lagt til side af medarbejderen, og den stemmeberettigede person blev slettet af valglisten, alt i henhold til § 10 i bekendtgørelsen om bispevalg.

Et par dage før den 1. februar 2008 holdt stiftskontorchefen møde med hele personalet, hvor stiftskontorchefen til hver medarbejder udleverede et af hende udarbejdet kontorcirculære fra januar 2008 (bilag 6, dokumentnr. 139220) om, hvorledes optælling skulle foregå, og personalet blev instrueret i procedurer for optælling af kuverter mv. og hvorledes personalet i øvrigt skulle forholde sig på optællingsdagen.

Om formiddagen den 1. februar 2008 sorterede sekretariatet som hidtil de indkomne returkuverter, ligesom der foretoges kontrol af disse. De kontrollerede kuverter blev lagt i nummerorden ned til de hidtidige indkomne kuverter, der var lagt i nummerorden, og kuverterne blev i kasser båret op i landemodesalen og stillet på optællingsbordet, således at disse var klar, når optællingen skulle påbegyndes kl. 13.00.

Den 1. februar 2008 kl. 12.00 blev der afholdt 3. møde i valgbestyrelsen (bilag 7, dokumentnr. 139610). På mødet drøftedes stiftskontorchefens kontorcirculære om optælling, og stiftskontorchefen orienterede om, hvilken procedure valgbestyrelsen for bispevalget i 1996/1997 dengang havde truffet beslutning om, nemlig at stemmesedlerne skulle foldes ud i forbindelse med udtagning fra de anonymiserede kuverter. For at undgå at pressen, der var til stede under optællingen, skulle fotografere, hvilke kandidater der var stemt på ved udtagningen af de enkelte stemmesedler, traf valgbestyrelsen beslutning om, at stemmesedlerne skulle udtages i foldet stand og optælles i foldet stand, inden "optællerne" gik videre til næste led i proceduren for gennemførelse af optællingen. Det er sekretariatets opfattelse, at der som forudsætning for valgbestyrelsens vurdering og beslutning lå, at den stemmeberettigede havde efterlevet den af valgbestyrelsen udtrykkeligt foreskrevne procedure i brevet af 11. januar 2008, og derfor ikke var betænkelig ved at træffe beslutning om, at stemmesedlerne skulle udtages foldet og kontroloptælles i foldet stand. På mødet blev der ligeledes truffet beslutning om, at henset til den store forhåndsinteresse som valget var blevet pressedækket med og for at undgå "myter" og utilsigtede gisninger, traf valgbestyrelsen beslutning om, at der måtte fotografere under optællingen m.v. På valgbestyrelsens forespørgsel oplyste sekretariatet, at man ikke havde talt returkuverterne i kasserne inden optællingen, fordi man ikke havde fundet det nødvendigt, i og med at kuverterne ville blive talt op under valgbehandlingen.

Personalet mødte frem i landemodesalen, før valgbehandlingen blev åbnet for offentligheden, og blev nøje instrueret i den ændrede procedure for udtagning og optælling af stemmesedler. Endvidere blev personalet orienteret om, at der var truffet beslutning om, at fotografering var tilladt, og personalet fjernede de til lejligheden i landemodesalen opsatte skilte med "fotografering forbudt". Landemodesalens døre blev åbnet for offentligheden, og publikum/presse, der var mødt meget tidligt og i meget stort antal, stillede sig op i salen eller satte sig i de stole, der var stillet frem i den del af landemodesalen, der var forbeholdt offentligheden (adskilt ved opsat afspærringsbånd).

Kl. 13.00 åbnede valgbestyrelsens formand valgbehandlingen og orienterede de fremmødte/pressen om hvorledes optællingen ville foregå. Valgbestyrelsen foretog straks derefter stikprøvekontrol af de uåbnede kuverter i de 6 kasser. Da stikprøvekontrollen var overstået, blev valglisten fjernet fra valglokalet. Kasserne blev tømt ud på bordet, og personalet anonymiserede kuverterne ved at påklæbe en uigennemsigtig blå label hen over kuvertens kontrolnr.

Efter anonymisering foretoges der i hold af to personer (i henhold til den i kontorcirculæret fastsatte holdfordeling), samt med deltagelse af valgbestyrelsens medlemmer, opsprætning af kuverter og udtagning af stemmesedler. De foldede stemmesedler blev udtaget og lagt på bordet ved siden af de opspættede kuverter.

Der foretoges optælling af de tomme kuverter og de foldede stemmesedler. I denne proces blev 3 kuverter erklæret for ugyldige, fordi en kuvert havde været åbnet og tapet til igen, i en kuvert var der alene lagt en stillerblanket og i en kuvert var der både stemmeseddel og valgbestyrelsens følgeskrivelse af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede om afstemningsproceduren. De ugyldige stemmer/kuverter med indhold blev lagt på valgbestyrelsens bord, der stod i et hjørne af landemodesalen længst væk fra dørene, ad hvilke offentligheden havde adgang, ind til salen. Ved udtagning af stemmesedler observeredes i ingen tilfælde kuverter med flere stemmesedler.

Kuverter og de foldede stemmesedler blev lagt i bunker med 50 stk., om hvilke der blev sat elastik. Resultatet af denne optælling viste en uoverensstemmelse, og der foretoges en ny optælling af stemmesedlerne. Denne optælling og ekstra kontrol af de foldede stemmesedler viste, at der var 2516 kuverter og 2516 foldede stemmesedler. Formål med kontroloptælling af antal kuverter og stemmesedler var at sikre, at antallet af kuverter og stemmesedler var ens. Valgbestyrelsens formand oplyste antallet af opsprættede kuverter og stemmesedler over for de tilstedeværende og meddelte, at nu foretoges der optælling af stemmesedlerne ved, at stemmesedlerne ville blive foldet ud og fordelt i bunker, fordelt på kandidater, blanke og ugyldige.

Stemmesedlerne blev foldet ud og lagt i bunker med 50 stemmesedler i hver, fordelt på kandidater og blanke og ugyldige. Der blev ikke erklæret stemmesedler for ugyldige og der foretoges optælling af bunkerne (fordelt på kandidater og blanke). Om hver enkelt bunke blev der sat elastik. Valgbestyrelsens formand vejede hver enkelt bunke stemmesedler på en elektronisk brevvægt, og i de tilfælde hvor brevvægten viste den mindste uoverensstemmelse, blev bunken med stemmesedler talt op igen.

De skete optællinger af stemmesedler viste, at der blev afgivet i alt 2279 stemmer, fordelt med de herfra oplyste tal på hvert enkelt kandidat og de 3 ugyldige stemmer. Dermed konstaterede valgbestyrelsen, at der var en uoverensstemmelse mellem den første optælling, der viste 2516 stemmesedler, og de efterfølgende optællinger, der viste, at der var 2279 stemmesedler, og ved en kontrol af kuverterne, at der var 2269 kuverter, begge inkl. de 3 ugyldige stemmer.

Valgbestyrelsen konstaterede således, at der var en uoverensstemmelse på 10 mellem antallet af stemmesedler på 2276 og antal optalte kuverter på 2266, heri var ikke medregnet de 3 ugyldige stemmer, og valgbestyrelsens medlemmer drøftede, om resultatet skulle bekendtgøres eller om valghandlingen skulle stoppes på grund af denne konstaterede uoverensstemmelse mellem antallet af stemmesedler og kuverter samt det først oplyste antal på 2516.

Valgbestyrelsen traf beslutning om at offentliggøre valgresultatet, fordi valgbestyrelsen var af den overbevisning, at den udviste uoverensstemmelse mellem antallet af kuverter og stemmesedler ikke ville ændre på fordelingen af antal afgivne stemmer på kandidaterne og dermed give et andet udfald. Det overfor offentligheden først bekendtgjorte tal om 2516 kuverter og stemmesedler måtte bero på en sammentællingsfejl, og forskellen mellem antal kuverter og stemmesedler måtte bero på, at man ved udtagningen havde overset, at der i nogle kuverter måtte have været mere end en stemmeseddel i.

Vi finder det relevant at oplyse om, at grundet det meget store presseopbud og de mange personer, der var tilstede i salen, var der megen uro og støj, og i en så høj grad, at det var meget svært for "optællerne"/personalet at bevare koncentrationen. Der var så megen støj fra offentlighedens side, at valgbestyrelsens formand adskillige gange – efter at være blevet gjort opmærksom herpå af stiftskontorchefen, at støjen var generende for "optællerne"/personalet - henstillede til offentligheden at forholde sig i ro og ikke føre samtaler, medens optællingen pågik.

Personalet kunne imidlertid konstatere, at mange af de tilstedeværende, herunder pressen sad formandens anvisninger overhørig og bl.a. førte samtaler indbyrdes, medens optællingen pågik til stor gene for ”optællerne”/personalet. Et stykke henne i valgbehandlingen blev ”optællerne” mødt med tilråb fra tilskuerne, om hvornår ”optællerne” var færdige.

Samme dag sent om eftermiddagen fik Kirkeministeriet og kandidaterne meddelelse om udfaldet af valget.

På foranledning af den konstaterede uoverensstemmelse foretog sekretariatet som det første mandag morgen den 4. februar 2008 yderligere to kontroloptællinger af såvel samtlige optalte stemmesedler og fordelingen heraf på de enkelte kandidater samt blanke, som de opsprættede anonymiserede kuverter. Disse to optællinger viste uændret det tal, der var blevet oplyst om fredagen, nemlig at der var optalt 2266 kuverter og 2276 stemmesedler (ekskl. de tre ugyldige stemmer der var lagt til side under optællingen).

Den 5. februar 2008 om eftermiddagen uarbejdede og sendte valgbestyrelsen v/formanden i samråd med sekretariatet en indberetning af forløbet (bilag 8, dokumentnr. 139301) til Kirkeministeriet, hvori valgbestyrelsen bad om rådgivning fra Kirkeministeriet. Da indberetningen blev sendt, var valgbestyrelsen ikke bekendt med klagen af 5. februar 2008 (bilag 9, dokumentnr. 139322) fra Torben Larsen, formand for støttegruppen bag Poul Joachim Stender, til Kirkeministeriet. Denne klage blev senere samme dag oversendt fra Kirkeministeriet til valgbestyrelsens afgørelse i 1. instans. På foranledning heraf holdtes der 4. møde i valgbestyrelsen senere samme dag om aftenen (bilag 10, dokumentnr. 139743) for at behandle og afgøre klagen. Valgbestyrelsen traf på mødet beslutning om at erklære optællingen for ugyldig, og onsdag den 6. februar 2008 blev valgbestyrelsens svar i brev, dateret den 6. februar 2008, til klageren med kopi til Kirkeministeriet telefaxet til klageren (bilag 11, dokumentnr. 139341).

Til den faktuelle redegørelse vil sekretariatet gerne knytte følgende bemærkninger:

Udsendelse af valgmateriale

Ved fastlæggelsen af proceduren for udsendelsen af valg materialet har vi tilsigtet, at stemmematerialet er pakket med omhu og under behørig iagttagelse af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, idet kuverterne med stemmemateriale og følgebrev ved påklæbning af nummereret label svarende til nummer på returkuvert er kontrolleret for indhold.

Det fremgår udtrykkeligt af følgebrevet, at der ikke må lægges mere end én stemmeseddel i hver kuvert. Der er ikke fastsat bestemmelser om, hvordan man skal forholde sig med stemmemateriale, der ikke ønskes benyttet, men dette forudsættes tilintetgjort af modtageren.

Forudgående instruktion

Stiftspersonalet fik et par dage forud for optællingen udleveret det af stiftskontorchefen udarbejdede kontorcirculære for optælling m.v., og at dette blev gennemgået på et møde, i hvilken forbindelse det særligt blev drøftet, at det var vigtigt, at man var opmærksom på, at der kun var én stemmeseddel i kuverten ved udtagningen af stemmematerialet. En del af personalet medvirkede også ved bispevalget for 11 år siden og var derfor bekendt med, at man dengang foldede stemmesedlen ud i forbindelse med udtagningen.

Forud for stiftspersonalets medvirken ved stemmeoptællingen blev der givet instruks om, at valgbestyrelsen havde truffet beslutning om, at det foldede stemmemateriale ikke måtte foldes ud i forbindelse med udtagning.

Optælling af modtaget stemmemateriale

Det er sekretariatets opfattelse, at det korrekte antal for modtagne optalte returkuverter med stemmesedler fremkommer ved at sammenholde antallet af indkomne kuverter – såvel forsendte som håndbragte - med afkrydsningen på valglisten. Dette viser et antal på 2269 kuverter inkl. de tre ugyldige stemmer.

Grundet problemer i fremsendelsen af fakturaer fra Post Danmark i forbindelse med modtagelsen af returkuverterne med stemmemateriale var det ikke på valgdagen muligt umiddelbart at fæste lid til, at Post Danmarks angivelse af antal af fremsendt post var korrekt. Stiftskontoret er således f.eks. blevet faktureret for post, der ikke vedrørte stemmematerialet.

Det er sekretariatets opfattelse, at det tal, der af valgbestyrelsesformanden i landemodesalen opgives som 2516, skyldes en simpel fejltælling af en delmængde med 5 gange 5 bundter kuverter og stemmesedler. Stemmematerialet, der var samlet i bundter á 50 både for så vidt angår de sammenfoldede stemmesedler og kuverter, lå i bunker på bordet i landemodesalen, og antallet af henholdsvis kuverter og stemmesedler enkeltvist blev oplyst og derefter sammentalt.

Det bemærkes hertil, at valgbestyrelsen ikke var forpligtet til at orientere offentligheden om denne ”mellemsgning”, og at optællingen alene skete for at sikre at antallet af kuverter og stemmesedler var ens, hvilket det var.

På grundlag af hændelsesforløbet og de foreliggende oplysninger er det sekretariatets vurdering, at det ville have været hensigtsmæssigt, hvis man på forhånd havde optalt antallet af indkomne kuverter. Fejloplysningen til offentligheden om antallet af indkomne stemmer og de deraf følgende fantasifulde påstande i pressen om forsvundne stemmesedler i et omfang af 240-250 ville derved have været undgået.

Udtagning af stemmemateriale

Som bekendt var stiftspersonalet påbudt ikke at udfolde den sammenfoldede stemmeseddel i forbindelse med udtagningen af kuverten. Den omstændighed har efter sekretariatets opfattelse øjensynligt gjort det vanskeligt at kontrollere, om der var mere end én stemmeseddel i kuverten. Dette understøttes af den omstændighed, at der ikke i forbindelse med udtagning tilvejebringes en eneste kuvert med mere end én stemmeseddel.

Den oprindeligt udstukne procedure for udtagning af stemmematerialet, hvor stemmesedlen skulle foldes ud, burde nok have været fulgt. Det er sekretariatets opfattelse, at ”optællerne” derved havde været i stand til at opdage de tilfælde, hvor to stemmesedler angiveligt må have været lagt i samme kuvert i strid med valgbestyrelsens direktiv i brev af 11. januar 2008.

Stemmeoptælling

Sekretariatet mener at kunne konkludere at der ikke var fejl i den konkrete stemmeoptælling af stemmer fordelt på kandidater, blanke og ugyldige, og gentagne eftertællinger har hver gang vist det samme stemmetal; ligesom antallet af modtagne kuverter har vist det samme antal.

Offentliggørelse af valgresultatet

Sekretariatet er af den opfattelse, at der i opgaven med at yde vejledning og bistand ikke ligger en selvstændig beføjelse til at gå i rette med valgbestyrelsens beslutninger, f.eks. om at offentliggøre valgresultatet.

Valgets ugyldighed

Grundet den helt ekstraordinært opståede situation, som der ikke er taget højde for i bispevalgloven, traf valgbestyrelsen ved formanden beslutning om at indsende en indberetning til Kirkeministeriet og anmode om vejledning, hvilket skete som bekendt den 5. februar 2008. Ved fremsendelsen af denne anmodning var sekretariatet endnu ikke bekendt med, at der forelå en konkret valgklage.”

På baggrund af stiftskontorchef Helle Saxil Andersens og fuldmægtig Ida Normans redegørelse er det stiftsøvrighedens umiddelbare indtryk, at der ikke hverken i forbindelse med valgets forberedelse eller afvikling er sket tilsidesættelse af gældende bestemmelser i lov om bispevalg og den dertil knyttede bekendtgørelse og ministeriets vejledning, ligesom valgbestyrelsens anvisninger omkring procedure for håndtering af valgmateriale og optælling nøje er fulgt.

Vi har ikke grund til at betvivle, at såvel sekretariatet samt det samlede stifts personale, der deltog ved stemmeoptællingen, har bestræbt sig på efter bedste evne at yde valgbestyrelsen den fornødne rådgivning og praktiske bistand. Stiftsøvrigheden er enig med sekretariatet i, at der i opgaven med at yde vejledning og bistand ikke ligger en selvstændig beføjelse til at gå i rette med valgbestyrelsens beslutninger.

Stiftsøvrigheden er i øvrigt enig i, at valgbestyrelsen i den ekstraordinært opståede situation fandt det nødvendigt at inddrage ministeriet.

Som det også fremgår af de reportager, der har været bragt fra landemodesalen den 1. februar 2008, var der meget støj og uro i salen. Stiftskontorchefen henstillede flere gange til valgbestyrelsens formand, at publikum blev bedt om at dæmpe sig, da støjniveauet påvirkede koncentrationsevnen. Det bør formodentlig overvejes, i hvilket omfang og på hvilke vilkår offentligheden gives adgang. Sekretariatet havde forud for optælling oprindeligt foreslået, at der ikke måtte fotograferes i selve landemodesalen, men valgbestyrelsen fandt det ikke hensigtsmæssigt at dekretere et sådan forbud; det bør formodentlig overvejes på hvilke vilkår pressen gives adgang.

Med indberetningen er medfulgt bilagsfortegnelse over medsendte dokumenter.

Med venlig hilsen

Vibeke Larsen
stiftamtmand

Jan Lindhardt
biskop

Bilagsfortegnelse til stiftsøvrighedens brev til Kirkeministeriet, dokumentnr.: 139849, om bispevalget i Roskilde Stift:

1. Stiftsadministrationens brev af 15. oktober 2007 til samtlige provstiudvalg i Roskilde Stift om indkaldelse til valgmøde den 1. november 2007 (dokumentnr. 132684),
2. Beslutningsreferat vedrørende valgmøde torsdag den 1. november 2007 i landemodesalen (dokumentnr. 132688),
3. Beslutningsreferat fra 1. møde i valgbestyrelsen den 1. november 2007 (dokumentnr. 137630),
4. Beslutningsreferat fra 2. møde i valgbestyrelsen den 18. december 2007 (dokumentnr. 139894),
5. Valgbestyrelsens brev af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede (dokumentnr. 137468),
6. Kontorcirkulære fra januar 2008 "Forskrifter for kontrol og optælling ved bispevalget fredag den 1. februar 2008" (dokumentnr. 139220),
7. Beslutningsreferat fra 3. møde i valgbestyrelsen den 1. februar 2008 (dokumentnr. 139610),
8. Valgbestyrelsens indberetning i brev af 5. februar 2008 (dokumentnr. 139301),
9. Torben Larsens klage af 5. februar 2008 (dokumentnr. 139322),
10. Beslutningsreferat fra 4. møde i valgbestyrelsen den 5. februar 2008 (dokumentnr. 139743) og
11. Valgbestyrelsens afgørelse i brev af 6. februar 2008 til Torben Larsen (dokumentnr. 139341).

Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 15. oktober 2007

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 132684
IDN/ln

Samtlige provstiudvalg i Roskilde Stift
(e-post + Intranet)

Valg af biskop over Roskilde Stift - indkaldelse til valgmøde

I medfør af § 1, i Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 26. marts 2007 om bispevalg skal der snarest muligt, efter at kirkeministeren har indkaldt kandidater til bispevalget, afholdes et valgmøde med deltagelse af en repræsentant for hvert provstiudvalg, valgt blandt de læge medlemmer af provstiudvalgene.

Stiftsadministrationen indbyder derfor provstiudvalgets repræsentant til valgmødet, der afholdes

**torsdag den 1. november 2007 kl. 13.00 i Landemodesalen,
Palæet, Stændertorvet 3A,
4000 Roskilde**

Næstved Provstiudvalg bedes være opmærksom på, at provstiudvalget skal udpege én repræsentant til at repræsentere Næstved Provstiudvalg som sådan, uanset Næstved Provsti er opdelt midlertidigt i to funktionsområder.

På mødet, der ledes af stiftsadministrationen, skal repræsentanterne vælge 3 medlemmer, der udgør valgbestyrelsen. Endvidere skal der vælges 3 suppleanter, der ikke er personlige, jf. bekendtgørelsens § 2.

Stemmeberettiget ved valg af valgbestyrelsen er de læge medlemmer af provstiudvalgene.

Valgbar til valgbestyrelsen er ethvert medlem af provstiudvalget (valgte medlemmer af provstiudvalget og født medlem af provstiudvalget, dvs. provsten, såfremt vedkommende ikke tillige er kandidat til bispevalget).

Ikke-tilstedeværende medlemmer af provstiudvalgene på valgmødet er også valgbare. Det er en forudsætning for opstilling og eventuelt valg til valgbestyrelsen, at det ikke-tilstedeværende medlem bliver opstillet som kandidat til dette udvalg. Opstilling kan ske ved, at vedkommende forinden valgmødet bringer sig selv i forslag over for stiftsadministrationen eller vedkommende under valgmødet bringes i forslag af provstiudvalgets repræsentant som kandidat.

Man beder om at få indberetning om, hvem provstiudvalget har valgt til at repræsentere provstiudvalget på valgmødet.

Opmærksomheden henledes på, at 1. møde i valgbestyrelsen påregnes at blive holdt i umiddelbar forlængelse af valgmødet.

Der er mulighed for parkering i palæets gård.

Man medsender en ikke-udtømmende fortegnelse over de opgaver, som valgbestyrelsen vil skulle varetage i forbindelse med valget.

Med venlig hilsen

Ida Normann
fuldmægtig

Beslutningsreferat vedrørende valgmøde torsdag den 1. november 2007 kl. 13.00 i landemodesalen i Roskilde

Deltagere:

De repræsentanter fra stiftets provstiudvalg, der er udpeget i medfør af § 1 i Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 26. marts 2007 om bispevalg.

Roskilde Domprovsti:	Inger Elisabeth Andersen
Lejre Provsti:	Anne Marie Dahl
Køge Provsti:	Bjørn Skjelsager
Kalundborg Provsti:	Kirsten Møller-Hansen
Holbæk Provsti:	Ebba Boier
Ods og Skippinge Provsti:	Helle Jørgensen
Ringsted-Sorø Provsti:	Poul Otto Nielsen
Slagelse Provsti:	Hanne Møhr Jensen
Skælskør Provsti:	Jens Bo Jeppesen
Tryggevælde Provsti:	Morten Vive
Næstved Provsti:	Niels Schou
Stege-Vordingborg Provsti:	Kjeld Lorenzen
Greve-Solrød Provsti:	Aase Sørensen

Endvidere deltog Roskilde Stiftsadministration v/stiftskontorchef Helle Saxil Andersen og fuldmægtig Ida Normann (referent).

Anledningen var at Kirkeministeriet ved cirkulæreskrivelse af 12. oktober 2007 om meddelelse om bispevalg i Roskilde Stift 2007-2008 har udskrevet bispevalg i Roskilde Stift, hvorfor der skulle vælges en valgbestyrelse på 3 medlemmer, valgt blandt stiftets provstiudvalgsmedlemmer, jf. § 4, stk. 2, i Kirkeministeriets lovebekendtgørelse nr. 608 af 6. juni 2007 om lov om udnævnelse af biskopper og stiftsbåndsløsning.

Dagsorden:

1. Velkomst

Stiftsadministrationen v/stiftskontorchef Helle Saxil Andersen bød velkommen og bad de tilstedeværende præsentere sig, hvilket skete.

Stiftskontorchefen konstaterede, at mødet var rettidigt indkaldt i overensstemmelse med § 1 i bekendtgørelsen om bispevalg, jf. brev herfra af 15. oktober 2007 med bilag til stiftets provstiudvalg.

Stiftskontorchefen ledede herefter mødet, jf. § 2 i bekendtgørelsen om bispevalg.

2. Orientering om reglerne for valg til valgbestyrelse

Stiftskontorchefen gennemgik valgreglerne, herunder at samtlige provstiudvalgsmedlemmer var valgbare til valgbestyrelsen, dog med undtagelse af provst for Ringsted-Sorø Provsti Peter Fischer-Møller, der er opstillet som kandidat til bispevalget, jf. bekendtgørelsens § 3. Stiftskontorchefen

præciserede, at repræsentanterne kunne bringe ikke-tilstedeværende provstiuvalgsmedlemmer i forslag som kandidat til valgbestyrelsen.

3. Fastlæggelse af valghandlingens forløb

Provstiuvalgsmedlemmerne opstillede 9 kandidater, der erklærede sig/havde erklæret sig villig til at modtage valg.

I alfabetisk rækkefølge og i ikke-prioriteret rækkefølge var det:

1. Jens Gunner Arendt
2. Ebba Boier
3. Anne Marie Dahl
4. Helle Jørgensen
5. Kjeld Lorenzen
6. Kirsten Møller-Hansen
7. Poul Otto Nielsen
8. Jørn Noe
9. Inger Bach Schultz Hansen

Stiftsadministrationen udleverede 13 stemmesedler, og der blev afleveret 13 stemmesedler til stiftsadministrationen. Der blev afgivet 39 stemmer af 39 mulige stemmer. Efter stiftsadministrationens optælling af stemmesedler, fordelte stemmerne sig således:

Poul Otto Nielsen fik 9 stemmer.
Kjeld Lorenzen fik 7 stemmer.
Ebba Boier fik 6 stemmer.
Jens Gunner Arendt fik 6 stemmer.
Anne Marie Dahl fik 3 stemmer.
Jørn Noe fik 3 stemmer.
Inger Bach Schultz Hansen fik 3 stemmer.
Helle Jørgensen fik 2 stemmer.

Valgt som medlem af valgbestyrelsen blev

1. Poul Otto Nielsen.
2. Kjeld Lorenzen.

Da der var stemmelighed mellem Ebba Boier og Jens Gunner Arendt, der hver fik 6 stemmer, foretoges der lodtrækning mellem dem. Udfaldet af lodtrækningen blev:

3. Ebba Boier.

Ikke-personlige suppleanter:

1. Jens Gunner Arendt

Da der var stemmelighed mellem Anne Marie Dahl, Jørn Noe og Inger Bach Schultz Hansen, der hver fik 3 stemmer, foretoges der lodtrækning mellem dem. Udfaldet af lodtrækningen blev:

2. Anne Marie Dahl
3. Inger Bach Schultz Hansen

Mødet sluttede kl. 13.40.

Roskilde Stift, Stændertorvet 3A, 4000 Roskilde

Valg til biskop over Roskilde Stift 2007/2008

Beslutningsreferat fra 1. møde i valgbestyrelsen

Tidspunkt: Torsdag den 1. november 2007 kl. 13.55 - 15.30

Deltagere: Provstiudvalgsmedlemmer Ebba Boier (Holbæk Provsti), Kjeld Lorenzen (Stegevordingborg Provsti) og Poul Otto Nielsen (Ringsted-Sorø Provsti) samt valgbestyrelsens sekretariat, stiftskontorchef Helle Saxil Andersen og fuldmægtig Ida Normann (referent).

Dagsorden:

1. Valg af formand

Provstiudvalgsmedlem Poul O. Nielsen blev enstemmigt valgt som formand for valgbestyrelsen.

2. Tidsplan for bispevalgets afvikling

Der udleveredes et af sekretariatet udarbejdet forslag til tidsplan, der tog udgangspunkt i Kirkeministeriets alternative tidsplan i Kirkeministeriets notat af 20. september 2007, dog således at tidspunktet for udsendelse af valgmateriale er ændret til fredag den 11. januar 2008 i stedet for den af Kirkeministeriet foreslåede dato, nemlig fredag den 4. januar 2008. Ændringen er begrundet i, at jul og nytår umuliggør, at stemmematerialet kan blive trykt inden da og sendt på den af Kirkeministeriet foreslåede dato. Sekretariatet oplyste, at kontorchef i Kirkeministeriets 2. kontor, Paolo Perotti, ikke har haft indvendinger imod, at datoen for udsendelse af afstemningsmateriale ændres til fredag den 11. januar 2008.

3. Fastsættelse af antal stemmeberettigede repræsentanter for valgmenigheder

På baggrund af de i stiftsadministrationen modtagne oplysninger om antal medlemmer af valgmenighederne fastsatte valgbestyrelsen antallet af stemmeberettigede repræsentanter således i henhold til omdelt indstilling:

Havrebjerg Valgmenighed – 6 repræsentanter
Høve Valgmenighed – 6 repræsentanter
Osted Valgmenighed – 6 repræsentanter
Stevns Valgmenighed – 6 repræsentanter
Ubberup Valgmenighed – 6 repræsentanter
Vallekilde Valgmenighed – 6 repræsentanter

Antallet af stemmeberettigede repræsentanter er fastsat i medfør af § 3, stk.3, 2. pkt., i loven om bispevalg, hvori det er fastsat, at "De stemmeberettigede repræsentanters antal fastsættes for de enkelte valgmenigheder af valgbestyrelsen til 6 for de første 1000 medlemmer af valgmenigheden, heri medregnet børn under 18 år, og yderligere et medlem for hvert påbegyndt 1000, dog ikke over 15 i alt."

Valgbestyrelsen godkendte et omdelt udkast til brev til bestyrelserne for valgmenighederne med bilag, dog således at det anføres i bilaget, at CPR-nummer for hver af de udpegede stemmeberettigede repræsentanter skal oplyses af hensyn til valgbestyrelsens kontrol på samme måde som de stemmeberettigede menighedsrådsmedlemmer.

4. Godkendelse af stemmemateriale

Valgbestyrelsen godkendte det foreviste stemmemateriale og tilsluttede sig bogtrykkerens forslag om en mørkere grå stemmeseddel med fals og i en kraftigere kvalitet (160g) end den foreviste stemmeseddel. Endvidere, at stemmesedlen skal være større end returkuverten, så den, der afgiver stemme, er nødt til at folde stemmesedlen i falsen. På forside af returkuvert og kuvert, hvormed afstemningsmateriale mv. udsendes, trykkes i nederste venstre hjørne "BISPEVALG" og på bagsiden trykkes som afsender "Roskilde Stiftsadministration, Palæet, Stændertorvet 3A, 4000 Roskilde".

5. Bemyndigelse til stiftsadministration til at varetage følgende opgaver m.v.:

a) Aftale med Post Danmark om forsendelse af afstemningsmateriale.

Bemyndigelse blev givet.

b) Tilskrivning til menighedsråd og valgmenighedsbestyrelser om berigtigelse af valgliste.

Bemyndigelse blev givet.

Omdelt udkast til brev blev godkendt, dog således at det i brevet til valgmenighedernes bestyrelsesformænd bliver pålagt formanden for valgmenighedens bestyrelse sammen med de indberettede ændringer at oplyse CPR-nummer på de/n pågældende af hensyn til valgbestyrelsens valgliste.

c) Kontrol af modtagne kandidatanmeldelser.

Bemyndigelse blev givet.

d) Formanden blev bemyndiget til på valgbestyrelsens vegne at træffe beslutning i sager om optagelse og sletning af personer på valglisten (berigtige valglisten).

6. Fastsættelse af tidspunkt for udsendelse af stemmemateriale

Valgbestyrelsen fastsatte, at afstemningsmateriale med tilhørende følgebrev udsendes fredag den 11. januar 2008.

7. Stillingtagen til hvorledes valg skal bekendtgøres m.v.

Valgbestyrelsen traf beslutning om, at bekendtgørelse af valget m.v. i henhold til § 6, stk. 2, i bekendtgørelsen om bispevalg, sker tirsdag den 18. december 2007.

Valget bekendtgøres på Roskilde Stifts hjemmeside, Intranet og i Roskilde Stiftsblad, hvis bladets deadline ikke er overskredet. Dette undersøges af sekretariatet.

Endvidere bekendtgøres valget i Holbæk Amts Venstreblad, Dagbladet (alle tre regionale aviser), Sjællandske og Kalundborg Folkeblad og Kristeligt Dagblad.

Der sendes pressemeddelelse til Ritzaus Bureau.

8. Godkendelse af brev om bekendtgørelse af kandidatanmeldelse/r

Valgbestyrelsen godkendte et omdelt forslag til brev og til pressemeddelelse.

9. Forespørgsel fra opstillet kandidat til bispevalget

Sekretariatet forelagde en telefonisk forespørgsel af 1. november 2007 fra provst Peter Fischer-Møller, der er opstillet som kandidat til bispevalget, om, hvorvidt det var tilstrækkeligt, at en stiller havde skrevet sit navn i hånden på en af vedkommende udfyldt stillererklæring.

Valgbestyrelsen traf beslutning om, at en sådan stillererklæring ikke opfylder betingelsen i § 4, stk. 1, i lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning, om at stillerne skal underskrive den indleverede kandidatanmeldelse.

Valgbestyrelsen traf beslutning om, at de tre øvrige opstillede kandidater, Henrik Wigh-Poulsen, Per Melhof og Steffen Ravn Jørgensen, skulle orienteres om valgbestyrelsens beslutning ved et særskilt brev. Sekretariatet udfærdiger udkast til svar, der forelægges bestyrelsen til godkendelse.

10. Fastsættelse af 2. møde i valgbestyrelsen

Mødet fastsættes til tirsdag den 18. december 2007 kl. 13.00 i Palæet.

Breve m.v. der blev omdelt:

- Kirkeministeriets lovbekendtgørelse nr. 608 af 6. juni 2007 af lov om udnævnelse af biskopper og stiftsbåndsløsning,
- Kirkeministeriets lov nr. 531 af 6. juni 2007 om ændring af lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning,
- Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 26. marts 2007 om bispevalg,
- Kirkeministeriets vejledning af 8. oktober 2007 til stiftsadministrationerne og valgbestyrelsen om afholdelse af bispevalg i Roskilde Stift 2008,
- Kirkeministeriets cirkulæreskrivelse af 12. oktober 2007 om meddelelse om bispevalg i Roskilde Stift 2007-2008,
- notat af 31. oktober 2007 til valgbestyrelsen om fastsættelse af valgmenighedsrepræsentanter,
- udkast til brev til formændene for bestyrelserne for valgmenighederne i stiftet angående fastsættelse af stemmeberettigede valgmenighedsrepræsentanter og indberetning om udpegede repræsentanter,
- udkast til blanket til indberetning om stemmeberettigede repræsentanter for valgmenigheder,
- forslag til tidsplan for bispevalgets afvikling,
- Kirkeministeriets notat af 20. september 2007 om alternativ tidsplan,
- udkast til brev til formændene for stiftets menighedsråd om berigtigelse af valgliste m.v.,
- udkast til brev til formændene for stiftets valgmenighedsbestyrelser om berigtigelse af valgliste m.v.,
- udkast til bekendtgørelse af bispevalget,
- udkast til pressemeddelelse,
- kopi af kalender for januar – april 2008.

Sign. Valgbestyrelsens medlemmer – Ebba Boier, Kjeld Lorenzen og Poul O. Nielsen

Poul O. Nielsen

Ebba Boier

15 FEB. 2008

Roskilde Stift, Stændertorvet 3A, 4000 Roskilde

Valg til biskop over Roskilde Stift 2007/2008

Beslutningsreferat fra 2. møde i valgbestyrelsen.

Tidspunkt: 18. december 2007 kl. 13.00 – 15.15.

Deltagere: Valgbestyrelsens medlemmer – formand Poul O. Nielsen samt Ebba Boier og Kjeld Lorenzen. Fra stiftsadministrationen deltog stiftskontorchef Helle Saxil Andersen og fuldmægtig Ida Normann (ref.)

1. Underskrift på beslutningsreferat fra valgbestyrelsens 1. møde

Beslutningsreferat blev underskrevet.

2. Godkendelse af kandidatanmeldelser, herunder godkendelse af modtagne stillererklæringer

Sekretariatet fremlagde 5 modtagne kandidatanmeldelser, nemlig:

Kandidatanmeldelse med 136 stillererklæringer for Steffen Ravn Jørgensen - indleveret på stiftskontoret den 10. december 2007, kl. 10.46 (nr. 1),
kandidatanmeldelse med 150 stillererklæringer for Peter Fischer-Møller - indleveret på stiftskontoret den 11. december 2007 kl. 10.50 (nr. 2),
kandidatanmeldelse med 143 stillererklæringer for Poul Joachim Stender - indleveret på stiftskontoret den 11. december 2007 kl. 15.45. (nr. 3),
kandidatanmeldelse med 110 stillererklæringer for Henrik Wigh-Poulsen - indleveret på stiftskontoret den 13. december 2007 kl. 11.02 (nr. 4) og
kandidatanmeldelse med 79 stillererklæringer for Per Melhof - indleveret på stiftskontoret den 14. december 2007 kl. 10.35 (nr. 5)

Valgbestyrelsen konstaterede, at kandidatanmeldelserne var anmeldt inden udløbet af den af Kirkeministeriet fastsatte anmeldelsesfrist, fredag den 14. december 2007 kl. 12.00, og at disse dermed var rettidigt anmeldt.

Angående modtagne stillererklæringer traf valgbestyrelsen beslutning om følgende:

Vedrørende Steffen Ravn Jørgensens kandidatanmeldelse:

Susanne Carstensen slettes som stiller, fordi hun også er stiller for Poul Joachim Stender.

Erik Chr. Reynold slettes som stiller, fordi han pr. 1. november 2007 er pensioneret fra embedet som sognepræst i Asnæs Pastorat.

Ib Grenberg er slettet som stiller, fordi han også er stiller for Poul Joachim Stender.

Søren Lægs Christensen slettes på grund af manglende underskrift.

Lis Beyer Larsen slettes på grund af manglende underskrift.

Mette Jørgensen slettes som stiller på grund af manglende underskrift.

Vedrørende Peter Fischer-Møllers kandidatanmeldelse:

Jan Seremet slettes som stiller, fordi han ikke er medlem af et menighedsråd, her Skt. Jørgens Menighedsråd.

Jens V. Hansen slettes som stiller på grund af forkert adresse.

En af stillerne, bosiddende Blommevej 34, i Næstved, havde indleveret to stillererklæringer.

Vedrørende Poul Joachim Stenders kandidatanmeldelse:

Hanne Bjørn slettes som stiller, da hun ikke er medlem af et menighedsråd, her Stenlille Menighedsråd.

Ib Grenberg slettes som stiller, fordi han også er stiller for Steffen Ravn Jørgensen.

Susanne Carstensen slettes som stiller, fordi hun også er stiller for Steffen Ravn Jørgensen.

Jørgen Bentzen slettes som stiller, da han ikke er medlem af et menighedsråd, her Herlufmagle Menighedsråd.

Birgitte Kousgaard slettes som stiller, fordi hun ikke er medlem af et af menighedsrådene i stiftet.

Tove Thorst slettes som stiller på grund af manglende underskrift på stillererklæring.

Bente Eriksen slettes som stiller på grund af manglende underskrift på stillererklæring.

Gundhild L. Lindø slettes som stiller, fordi det ikke fremgår af stillererklæringen, hvilket menighedsråd hun er medlem af.

Vedrørende Henrik Wigh-Poulsens kandidatanmeldelse:

Jette Olsen slettes som stiller, da hun ikke er medlem af Magleby Stevns Menighedsråd i henhold til den i bispeembedet beroende udskrift af beslutningsprotokol for menighedsrådsvalget i det pågældende sogn i 2004.

Lis Sundahl slettes som stiller, fordi hun ikke er medlem af Uby Sogns Menighedsråd i henhold til den i bispeembedet beroende udskrift af beslutningsprotokol for menighedsrådsvalget i det pågældende sogn i 2004.

Sognepræst i Himmelev Pastorat Andreas Thorn slettes som stiller på grund af manglende underskrift.

Vedrørende Per Melhofs kandidatanmeldelse:

Jørgen Peter Revsbech Hansen slettes som stiller på grund af manglende underskrift.

Valgbestyrelsen traf samtidig beslutning om ikke at offentliggøre navne på stillere for de anmeldte kandidater, og dette meddeles kontaktpersonerne.

Valgbestyrelsen erklærede de 5 modtagne kandidatanmeldelser for gyldige.

Formanden underskrev omdelte udkast til breve af 18. december 2008 til kontaktpersonerne med kopi til de pågældende bispekandidater.

3. Optagelse på valglisten m.v

Sekretariatet foreviste valgliste.

Valgbestyrelsen drøftede modtaget svar i brev af 13. december 2007 med bilag fra Østet Valgmenighed om Pernille Toft Lunds optagelse af valglisten og dermed ret til at afgive stemme ved bispevalget. Valgbestyrelsen traf beslutning om, at det var en betingelse for, at Pernille Toft Lund kunne optages på valglisten, at valgbestyrelsen modtog dokumentation fra Roskilde Kommune om, at Pernille Toft Lund er medlem af folkekirken, og at denne dokumentation skulle være sekretariatet i hænde senest fredag den 4. januar 2008 i henhold til bestemmelserne herom i lovgivningen om bispevalg

Udkast til bekendtgørelse af valget blev underskrevet. Man traf beslutning om at sende bekendtgørelsen til Menighedsrådenes Blad.

Udkast til pressemeddelelse blev godkendt.

4. Offentliggørelse af stormøder

Helle Saxil Andersen orienterede om henvendelse fra John Kingo Bech Jensen, jf. omdelt telefonnotat af 17. december 2007 med bilag. John Kingo Bech Jensen, der er medlem af Mosede Menighedsråd, havde bedt om, at stiftsadministrationen formidlede oplysning om distriktsforeningernes stormøder. Efter nogen betænkelighed gav valgbestyrelsen samtykke til at oplysning herom blev lagt ud på intranettet under den klare forudsætning, at det fremgik utvetydigt, at valgbestyrelsen ikke var involveret heri.

5. Afstemningsmateriale m.v.

Sekretariatet orienterede om, at returkuvert vil blive lukket på en anden måde end den på det 1. møde foreviste returkuvert, da årsagen hertil - ifølge bogtrykkeren - var restordre fra firmaet, der producerer disse kuverter.

Udkast til brev til de stemmeberettigede, der medfølger stemmeseddel og returkuvert, blev drøftet og godkendt med enkelte rettelser. Det aftaltes, at sekretariatet sender tilrettet udkast til formandens underskrift.

6. Vejledning om stemmeberettigede til bispevalget

Man drøftede omdelt udkast til vejledning. Stiftskontoret lægger et tilrettet udkast til vejledning ud på intranettet, under nyhed til menighedsråd, præster og provster.

7. Fastsættelse af møde

Valgbestyrelsens 3. møde på valgdagen den 1. februar 2008 påbegyndes kl. 12.00, og sekretariatet indkalder 1. suppleant, domprovst Jens Arendt, til at deltage i valgbestyrelsens møde, fordi Ebba Boier vil have forfald.

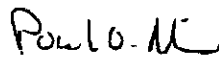
4. møde i valgbestyrelsen berammes til tirsdag den 12. februar 2008 kl. 12.00. Det er herved forudsat, at der afholdes omvalg (2. valgrunde).

Følgende materiale omdeltes:

- Udkast til brev til de respektive kontaktpersoner om kandidatanmeldelser,
- udkast til bekendtgørelse om bispevalget,
- udkast til pressemeddelelse,
- udkast til brev som medfølger afstemningsmateriale,
- udkast til vejledning om hvilke personer der må anses for stemmeberettigede ved det forestående valg til biskop,
- Osted Valgmenigheds indberetning om, hvem der er udpeget som stemmeberettigede repræsentanter,
- valgbestyrelsens brev af 6. december 2007 til Osted Valgmenighed, hvori man udbad sig dokumentation for Pernille Toft Lunds medlemskab af folkekirken og
- Osted Valgmenigheds svar i brev af 13. december 2007 med bilag på brev af 6. december 2007.

Sign.: Ebba Boier

Poul O. Nielsen

Kjeld Lorenzen.

Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 11. januar 2008

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 137468
/idn

Til de stemmeberettigede ved valget til biskop over Roskilde Stift
(er sendt med alm. post)

Vedlagt sender man **afstemningsmateriale til bispevalget i Roskilde Stift**. Den modtagne kuvert skal indeholde en stemmeseddel og en frankeret svarkuvert med nummer.

Til afstemningen bemærkes følgende:

1. Udfyldelse af stemmeseddel m.v.

Der sættes kryds ud for navnet på den kandidat, som De ønsker at stemme på. Der må kun sættes **ét** kryds på stemmesedlen.

Stemmesedlen må **ikke** underskrives.

Når stemmesedlen er udfyldt, foldes den sammen og lægges i returkuverten. Der må **ikke** benyttes anden kuvert. Benyttes anden kuvert, erklæres stemmesedlen for ugyldig.

Ønsker De ikke at stemme (blank stemme), lægges den ubenyttede stemmeseddel i returkuverten.

Der må kun lægges **en** stemmeseddel i hver returkuvert.

Der må **ikke** anføres nogen form for afsender eller andet på returkuverten.

NB. Returkuverten må **ikke** frankeres.

2. Afstemningsfristen

Afstemningsfristen er 3 uger efter afstemningsmaterialets udsendelse. Returkuvert med stemmeseddel skal derfor sendes eller afleveres til valgbestyrelsens sekretariat (Roskilde Stiftsadministration) så betids, at den er sekretariatet i hænde **senest fredag den 1. februar 2008 kl. 12.00**.

NB. Den frankerede svarkuvert giver to dages længere postekspedition.

Stemmesedler, der ikke er modtaget rettidigt, kommer ikke i betragtning ved afstemningen.

På valgbestyrelsens vegne

Poul O. Nielsen
formand

Kontorcirkulære

Forskrifter for kontrol og optælling ved bispevalget fredag den 1. februar 2008

KONTROL

- Det påses, at afstemningsmaterialet er rettidig indkommet. Er gjort løbende af journalmedarbejderne og Ida. Afstemningsfristen udløber fredag den 1. februar 2008 kl. 12.
- For sent indkomne kuverter påtegnes med modtagelsestidspunktet og arkiveres uåbnet (journalen)
- Indkomne kuverter sorteres i nummerorden. Er sket løbende af Ida.

Afstemningsmaterialet gemmes i et år i henhold til bispevalglovens bestemmelser.

OVERVÆRELSE AF KONTROL OG OPTÆLLING ER ÅBEN FOR OFFENTLIGHEDEN OG FINDER STED I LANDEMODESALEN FRA KL. 13. FREDAG DEN 1. FEBRUAR 2008.

- Det forhåndskontrollerede afstemningsmateriale, der opbevares i plastkasser forelægges valgbestyrelsen til gennemsyn. Valgbestyrelsen foretager en stikprøvekontrol ved at sammenholde en kuverts nummer med valglistens nummer.
- Sletning på valglisten af personer der fra udsendelsen af afstemningsmaterialet til afstemningsfristens udløb har mistet deres valgret og optagelse på valglisten foretages løbende (Ida).
- Indkomne kuverter fra personer der er slettet af valglisten opbevares særskilt og uåbnet og forelægges valgbestyrelsen (Ida).
- Indkomne kuverter, der skal forelægges valgbestyrelsen med henblik på en vurdering af om de skal erklæres for ugyldige opbevares særskilt og uåbnet (Ida).

En kuvert kan have et særligt særpræg, der kan afstedkomme ugyldighed, hvis kuverten for eksempel ser "åbnet ud", er klistret til, har påført afsenderadresse, er frankeret eller i øvrigt har særlige kendetegn.

EFTER VALGBESTYRELSENS STIKPRØVEKONTROL FJERNES VALGLISTEN FRA DET LOKALE (LANDEMODESALEN), HVOR ANONYMISERING OG OPTÆLLING FINDER STED.

ANONYMSERING

Alle: Henrik, Lena, Signe, Hanne, Ida, Bent, Tine, Lis, John, Mette, Jette, Helle – Elly er stand in hvis nogen er fraværende. Alle møder op i Landemodesalen senest kl. 12.55. Der er fælles frokost forinden i frokoststuen.

Kuverterne med stemmesedler udtages af kurvene og placeres på bordene midt i Landemodesalen.

Afstemmingsmaterialet anonymiseres ved at der over nummeret i kuvertens venstre side påklistres en blå mærkat. Ida tager mærkaterne med

Efter anonymisering lægges kuverterne løbende i en af de 6 kasser, der er placeret på bordet. Valgbestyrelsen har forinden kontrolleret at kasserne er tomme.

ÅBNING OG UDTAGNING

Det kontrollerede og anonymiserede afstemningsmateriale der er fordelt i 6 kasser åbnes i teams á to personer. Én sprætter op og en tager stemmesedlen ud.

(Henrik/ Lena, Signe/ Hanne, Jette/ Bent, Tine/ Lis, John/ Mette, Ida/ Helle)

Den der udtager stemmesedlerne skal være opmærksom på følgende:

- At der kun er én stemmeseddel i hver kuvert
- Tomme kuverter lægges for sig og påtegnes :Tom
- Kuverter med mere end én stemmeseddel lægges for sig og påtegnes med indhold(antal)

OPTÆLLING

- Kuverter og stemmesedler optælles
- Antal kuverter og antal stemmesedler sammenholdes
- Stemmesedlerne sorteres i bunker: 1 for hver kandidat, blanke og tvivlsomme (ugyldige).

Valgbestyrelsen tager endelig stilling til en stemmeseddels ugyldighed. For eksempel om afkrydsningen er tvivlsom ved at der er sat mere end eet kryds eller der er markeret med andet end et kryds (flueben), eller der er noteret, påklistret eller markeret andet på stemmesedlen.

- Bunkerne optælles i bundter af 50
- "Kandidatbunkerne" bundtes med seddel med oplysning om antal, kandidatnavn og bestyrelsens signatur. Elastikker medbringes og fås hos Ida
- Antallet af gyldige stemmer opgøres
- Antallet af ugyldige stemmer opgøres
- Antallet af blanke stemmer opgøres
- Det kontrolleres at summen af de nu optalte, fordelte stemmer er lig summen af afgivne stemmer

KONTROLOPTÆLLING

Kontroloptællingen foretages af valgbestyrelsens medlemmer.

- Bundterne med navne og antal kontrolleres og kontroloptælles.
- Bundterne med ugyldige og blanke stemmesedler kontroloptælles.

EVENTUEL OMTÆLLING

Alle optællinger skal bekræftes: Fremkommer nyt stemmetal ved kontroloptællingen skal der foretages omtælling.

Når alle optællingerne er bekræftet sammenlægges stemmetallene for kandidaterne.

Stemmeprocenten udregnes og resultatet af valget indberettes til Kirkeministeriet, meddeles kandidaterne og bekendtgøres på stiftets hjemmeside og til pressen.

HUSK

Elastikker (Ida), blyanter, mærkater (Ida), gule lapper(Ida), papirknive, Store ark papir (Ida)

Januar 2008 HSA

Roskilde Stift, Stændertorvet 3A, 4000 Roskilde

Valg af biskop over Roskilde Stift 2007/2008

Beslutningsreferat fra 3. møde i valgbestyrelsen

Tidspunkt: 1. februar 2008 kl. 12.00 – 15.30

Deltagere: Valgbestyrelsens medlemmer: Poul O. Nielsen (formand), Kjeld Lorenzen og Jens Arendt (suppleant for Ebba Boier, der var bortrejst). Fra stiftsadministrationen deltog: Stiftskontorchef Helle Saxil Andersen og fuldmægtig Ida Normann (referent)

Jens Arendt forlod mødet kl. 14.30 og vendte tilbage til mødet kl. 15.15.

1. Godkendelse af dagsorden.

Godkendt.

2. Underskrifter på beslutningsreferat om valgbestyrelsens 2. møde.

Beslutningsreferat blev underskrevet af Poul O. Nielsen og Kjeld Lorenzen.

3. Sager til efterretning.

Der orienteredes om følgende:

- Sag om en persons optagelse på valglisten, herunder Kirkeministeriets svar i brev af 30. januar 2008 til Hylleholt Sogns Menighedsråd.
- Sag om bispekandidat Steffen Ravn Jørgensens titel på stemmeseddel, herunder brev herfra af 19. december 2007 til Erik Nielsen.
- Sag om en persons optagelse på valglisten, herunder brev herfra af 21. december 2007 til Osted Valgmenighedsbestyrelse.
- Sag om optagelse af et forhenværende medlem af Hjembæk-Svinninge Sognes Menighedsråd på valglisten.
- Svar i brev herfra af 22. januar 2008 til et forhenværende medlem af Ringsted Sogns Menighedsråds henvendelse i e-mail af 21. januar 2008.
- Svar i brev herfra af 24. januar 2008 til et indtrådt medlem af Farendløse Sogns Menighedsråd på dennes henvendelse i e-mail af 18. januar 2008.
- Sag om to personers optagelse på valglisten, herunder brev herfra af 28. januar 2008 til dem (Solrød Sogns Menighedsråd).
- Brev herfra af 28. januar 2008 til et medlem af Magleby Stevns Sogns Menighedsråd om vedkommendes optagelse på valglisten.

Sekretariatet orienterede om følgende:

- Stiftskontoret havde modtaget ubrugt afstemningsmateriale retur fra en sognepræst, som ved en fejltagelse figurerede 2 steder på valglisten, fordi denne er ansat i to pastorater i stiftet.
- Afstemningsmateriale var sendt til en stemmeberettiget fra Køge Sogns Menighedsråd, men kom retur fra Post Danmark på grund af fyldt postkasse og afstemningsmateriale

blev genfremsendt den 15. januar 2008, men kom retur fra Post Danmark med bemærkning om, at postkassen var fyldt.

- Ved telefonisk henvendelse til stiftskontoret havde en stemmeberettiget person i Ottestrup Menighedsråd gjort stiftskontoret opmærksom på, at hun havde modtaget 2 stemmesedler, og det aftaltes, at hun makulerede den ene. Hun blev samtidig vejledt om konsekvenserne af at lægge to stemmesedler i samme kuvert, nemlig ugyldighed.
- På foranledning af henvendelser fra stemmeberettigede personer havde sekretariatet genfremsendt nyt afstemningsmateriale til disse. Man havde dog "genbrugt" returneret stemmeseddel, returkuvert og brev af 11. januar 2008 til en stemmeberettiget, fordi vedkommende ifølge Post Danmark var ubekendt på adressen, selvom hun havde boet på adressen i mere end et år.
- På foranledning af en henvendelse genfremsendte sekretariatet 1 stemmeseddel (ekskl. returkuvert) til en stemmeberettiget i Søndersted Sogns Menighedsråd, fordi vedkommende havde forlagt stemmesedlen.

4. Proceduren for kontrol og optælling.

Stiftskontorchefens kontorcirculære fra januar 2008 om proceduren for kontrol og optælling blev gennemgået og drøftet af valgbestyrelsen. For så vidt angår processen med at udtage stemmesedlen af kuverten blev der af sekretariatet oplyst, at ved sidste valg i 1996 i forbindelse med udtagningen af stemmesedlen havde stiftsadministrationens medarbejdere foldet denne ud. Valgbestyrelsen valgte at ændre optællingsproceduren i forhold til den af sekretariatet foreslåede, således at de udtagne foldede stemmesedler skulle optælles og sammenholdes med kuverterne, der ligeledes optælles, for at være med til at sikre, at antallet af stemmesedler og kuverter stemte overens, og at stemmesedlerne først derefter måtte foldes ud.

5. Optælling af stemmesedler, herunder stillingtagen til eventuelt ugyldigt afstemningsmateriale.

Inden optællingen/valghandlingens påbegyndelse, besluttede valgbestyrelsen at en modtagen returkuvert ikke skulle lægges blandt kuverterne, der var lagt i nummerorden i de 6 kasser som stod på bordet i landemodesalen, på grund af den oplyste uklarhed om, hvorvidt kuverten var sendt fra den pågældende og dermed om det var den rette person, der havde stemt. Kuverten blev i uåbnet stand lagt til side.

Inden valghandlingens påbegyndelse fik valgbestyrelsen forevist kuverter med særpræg (8 kuverter med tape, 2 med afsender, 6 frankerede og 4 kuverter med andet særpræg) og valgbestyrelsen vedtog, at 4 kuverter skulle lægges til side – 1 kuvert var lukket af Post Danmark, 2 kuverter var forsynet med afsender og 1 kuvert, fordi denne måtte anses for at være genåbnet efter tilklæbning. De øvrige kuverter blev i nummerorden lagt ned blandt kuverterne i kasserne på bordet inde i landemodesalen.

Sekretariatet oplyste, at de modtagne nummererede kuverter ikke var blevet optalt forlods, men alene løbende dagligt kontrolleret i forhold til valglisten. Valgbestyrelsen konkluderede, at en optælling inden selve den offentlige tilgængelige optælling var unødvendig.

Kl. 13.00 åbnede valgbestyrelsens formand valghandlingen, og valgbestyrelsen foretog stikprøvekontrol af de uåbnede kuverter i de 6 kasser

Da stikprøvekontrollen var overstået, blev valglisten fjernet fra valglokalet. Kasserne blev tømt ved, at kuverterne "blev hældt ud" på bordet, og stiftskontorets ansatte anonymiserede kuverterne ved at påklæbe en uigennemsigtig blå label hen over kuvertens kontrolnr.

Efter anonymisering foretoges der i hold af to personer (i henhold til den i kontorcirkulæret fastsatte holdfordeling), samt med deltagelse af valgbestyrelsens medlemmer, opsprætning af kuverter og udtagning af stemmesedler. De foldede stemmesedler blev udtaget og lagt på bordet ved siden af de opspættede kuverter.

Der foretoges optælling af de tomme kuverter og de foldede stemmesedler. I denne proces blev 3 kuverter erklæret for ugyldige, fordi en kuvert havde været åbnet og tapet til igen, i en kuvert var der alene lagt en stillerblanket og i en kuvert var der både stemmeseddel og valgbestyrelsens følgeskrivelse af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede om afstemningsproceduren. De ugyldige stemmer/kuverter med indhold blev lagt på valgbestyrelsens bord.

Kuverter og de foldede stemmesedler blev lagt i bunker med 50 stk. Resultatet af denne optælling viste en uoverensstemmelse, og der foretoges en ny optælling af stemmesedlerne. Denne optælling og ekstra kontrol af de foldede stemmesedler viste, at der var 2516 kuverter og 2516 foldede stemmesedler. Valgbestyrelsens formand oplyste antallet af opspættede kuverter og stemmesedler overfor de tilstedeværende og meddelte, at nu foretoges der optælling af stemmesedlerne ved, at stemmesedlerne ville blive foldet ud og fordelt i bunker, fordelt på kandidater, blanke og ugyldige, fordi der netop var overensstemmelse mellem antal optalte kuverter og stemmesedler.

Stemmesedlerne blev foldet ud og lagt i bunker med 50 stemmesedler i hver, fordelt på kandidater og blanke og ugyldige. Der blev ikke erklæret stemmesedler for ugyldige og der foretoges optælling af bunkerne (fordelt på kandidater og blanke). Om hver enkelt bunke blev der sat elastik. Valgbestyrelsens formand vejede hver enkelt bunke stemmesedler på en elektronisk brevvægt, og i de tilfælde hvor brevvægten viste den mindste uoverensstemmelse, blev bunken med stemmesedler talt op igen.

De skete optællinger af stemmesedler viste, at der blev afgivet i alt 2279 stemmer, fordelt med de herfra oplyste tal på hvert enkelt kandidat og de 3 ugyldige stemmer. Dermed konstaterede valgbestyrelsen, at der var en uoverensstemmelse mellem den første optælling, der viste 2516 stemmesedler, og de efterfølgende optællinger, der viste, at der kun var 2279 stemmesedler, og ved en kontrol af kuverterne, at der var 2269 kuverter.

Valgbestyrelsen konstaterede således, at der var en uoverensstemmelse på 10 stemmesedler mellem antallet af stemmesedler på 2276 og antal optalte kuverter på 2266, heri var ikke medregnet de 3 ugyldige stemmer, og valgbestyrelsens medlemmer drøftede, om resultatet skulle bekendtgøres eller om valghandlingen skulle stoppes på grund af denne konstaterede uoverensstemmelse mellem antallet af stemmesedler og kuverter samt det først oplyste antal på 2516.

Valgbestyrelsen traf beslutning om at offentliggøre valgresultatet, fordi valgbestyrelsen var af den overbevisning, at den udviste uoverensstemmelse mellem antallet af kuverter og

stemmesedler ikke ville ændre på fordelingen af antal afgivne stemmer på kandidaterne og dermed give et andet udfald, og at det først oplyste antal på 2516 måtte være en fejl og at der ved udtagningen af stemmesedlerne måtte have været kuverter med mere end en stemmeseddel.

6. Bekendtgørelse af valget i henhold til § 17, stk. 1, i bekendtgørelsen om bispevalg.

a) Brev til Kirkeministeriet om udfald af 1. valgrunde blev godkendt og afsendt.

Valgbestyrelsen fandt det ikke aktuelt at tage stilling til udkast til brev om valgbestyrelsens indstilling til kirkeministeren om udnævnelse af biskop.

b) Stillingtagen til i hvilke medier brevet til Kirkeministeriet skal bekendtgøres.

Brevet om udfald af valget sendtes til Kristeligt Dagblad og Stiftsbladet samt til Ritzaus Bureau samt til øvrige medier, hvor bekendtgørelsen af valget skete. Endvidere, at brevet sendtes til Landsforeningen af Menighedsråd.

Brevet blev lagt på stiftets hjemmeside og intranettet.

c) Valgbestyrelsens brev til kandidaterne om udfald af valget.

Brev til kandidaterne om omvalg blev godkendt.

Valgbestyrelsen fandt det ikke aktuelt at tage stilling til brev til kandidaterne om, at der ikke skulle være omvalg.

d) Valgbestyrelsens brev til menighedsråd, sognepræster, valgmenighedsbestyrelser og valgmenighedspræster om udfald af valget.

Brev om omvalg blev godkendt, herunder at brevet blev afsendt den 4. februar 2008.

7. Udarbejdelse af afstemningsmateriale.

a) Bemyndigelse til stiftsadministrationen til at udforme afstemningsmateriale til brug for eventuelt omvalg/2. afstemningsrunde, herunder foranledige afstemningsmaterialet trykt.

Valgbestyrelsen bemyndigede sekretariatet til at udforme afstemningsmateriale og at indgå aftale med bogtrykkeren. Valgbestyrelsen tilsluttede sig bogtrykkerens forslag om at stemmesedlernes papir bliver af en kraftigere kvalitet (160 grams papir i stedet for 120 grams papir) for at sikre, at stemmesedlerne bliver nemmere at tage fra hinanden.

På forside af stor kuvert, hvormed afstemningsmaterialet udsendes, og af returkuvert påføres udover bispevalg ”2. afstemningsrunde”.

8. Udkast til breve til menighedsrådsformændene og valgmenighedsbestyrelserne angående indberetninger til brug for berigtigelse af valglisten.

a) Bemyndigelse til stiftskontorchef til at skrive brevene under.

Udkast blev godkendt og bemyndigelse blev givet.

9. Eventuelt.

Ingen emner.

Følgende materiale udsendtes/omdeltes:

- Kirkeministeriets brev af 30. januar 1996 til Lolland-Falster Stift om begrebet afgivne stemmer,
- brev af 19. december 2007 til Erik Nielsen,
- Erik Niensens brev af 19. december 2007,
- brev af 21. december 2007 til Osted Valgmenighedsbestyrelse,
- Roskilde Kommunes e-mail af 20. december 2007, hvormed fulgte kommunens brev af samme dato til valgmenigheden,
- Kirkeministeriets brev af 30. januar 2008 til Hylleholt Sogns Menighedsråd,
- brev herfra af 28. januar 2008 med bilag til Kirkeministeriet (Hylleholt Sogns Menighedsråd),
- brev herfra af 28. januar 2008 til Tryggevælde Provstiudvalg (Hylleholt Sogns Menighedsråd),
- brev af 9. januar 2008 til den pågældende stedfortræder (Hylleholt Sogns Menighedsråd),
- Hylleholt Menighedsråds brev af 14. januar 2008 med bilag til Kirkeministeriet, hvoraf stiftet fik kopi,
- brev herfra af 15. januar 2008 til et forhenværende medlem af Hjembæk-Svinninge Sogns Menighedsråd,
- brev herfra af 22. januar 2008 til et forhenværende medlem af Ringsted Sogns Menighedsråd,
- e-mail hertil af 21. januar 2008 fra et forhenværende medlem af Ringsted Sogns Menighedsråd,
- brev herfra af 24. januar 2008 til nyindtrådt medlem af Farendløse Sogns Menighedsråd,
- brev herfra af 28. januar 2008 til stedfortræder og dennes ægtefælle (Solrød Sogns Menighedsråd),
- Solrød Sogns e-mail hertil af 25. januar 2008 med bilag,
- e-mail hertil af 21. januar 2008 fra stedfortræder og dennes ægtefælle (Solrød Sogns Menighedsråd),
- brev herfra af 28. januar 2008 til et medlem af Magleby Stevns Sogns Menighedsråd,
- udkast til brev til menighedsrådsformændene og formændene for valgmenighedsbestyrelserne om berigtigelse af valglisten,
- udkast til brev af 4. februar 2008 om bekendtgørelse af valget over for menighedsråd m.fl. (omvalg og ikke omvalg)
- udkast til breve til de 5 kandidater om udfald af valget (omvalg og ikke-omvalg)
- udkast til brev til Kirkeministeriet om udfald af valget (omvalg og ikke-omvalg)

Jens Arendt

Poul O. Nielsen

Kjeld Lorenzen

Kirkeministeriet
(er sendt elektronisk)

Valg af biskop over Roskilde Stift - indberetning om forløb af optælling den 1. februar 2008

På foranledning af forløbet af valgbehandlingen og af oplysninger, som er fremkommet i pressen om forløbet af valget, har valgbestyrelsen fundet det rettest at underrette Kirkeministeriet om forløbet af valgbehandlingen i medfør af § 17, i bekendtgørelsen om bispevalg.

Man kan således oplyse, at i perioden indtil valgdagen den 1. februar 2008 kl. 12.00 kontrollerede stiftskontoret de modtagne returkuverter ved ud for hver linie i valglisten med den pågældende stemmeberettigede persons navn m.v. at sætte et kryds, når man havde modtaget en kuvert med det kontrolnr., som var fortrykt på den pågældende kuvert. Kontrollen/afkrydsningen på valglisten skete samme dag, som stiftskontoret modtog kuverterne fra Post Danmark.

Den 1. februar 2008 kl. 12.00 holdt valgbestyrelsen møde, hvor valgbestyrelsen tog stilling til 17 uåbnede kuverter, som stiftskontoret havde lagt til side, fordi disse kuverter havde et særpræg i form af oplysning om afsender, påklæbning med klar tape eller andet. Valgbestyrelsen vedtog, at 5 returkuverter ikke skulle medtages i optællingen og dermed ikke lægges sammen med de øvrige uåbnede returkuverter, der stod i 6 kasser på "optællingsbordet" i landemodesalen. De 12 kuverter (17-5 stk.), som skulle medtages, blev lagt ned til de øvrige uåbnede kuverter i kasserne.

Valgbestyrelsen foretog stikprøvekontrol af de uåbnede kuverter i de 6 kasser.

Da stikprøvekontrollen var overstået, blev valglisten fjernet fra valglokalet. Kasserne blev tømt ved, at kuverterne "blev hældt ud" på bordet, og stiftskontorets ansatte anonymiserede kuverterne ved at påklæbe en uigennemsigtig blå label hen over kuvertens kontrolnr.

Efter anonymisering foretoges der i hold af to personer, hvor bl.a. valgbestyrelsens medlemmer deltog, opsprætning af kuverter og udtagning af stemmesedler. De foldede stemmesedler, foldet i en fortrykt fals, blev udtaget. Der foretoges optælling af de tomme kuverter og de foldede stemmesedler. I denne proces blev 3 kuverter erklæret for ugyldige, fordi en kuvert havde været åbnet og tapet til igen, i en kuvert var der alene lagt en stillerblanket og i en kuvert var der både stemmeseddel og valgbestyrelsens følgeskrivelse af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede om afstemningsproceduren. Optællingen af de foldede stemmesedler og kuverter viste en uoverensstemmelse, og derfor foretoges en ny optælling af stemmesedlerne. Resultatet af denne optælling af stemmesedler var lig med antallet af kuverter. Denne optælling og ekstra kontrol af stemmesedler viste, at der var 2516 kuverter og 2516 stemmesedler samt derudover 3 ugyldige kuverter med indhold, som lå for sig selv i valglokalet. Dette tal meddelte valgbestyrelsens

formand de tilstedeværende og meddelte samtidig at nu foretoges der optælling af stemmesedlerne ved at stemmesedlerne blev foldet ud og fordelt i bunker, fordelt på kandidater, blanke og ugyldige. Under denne fordeling blev der ikke erklæret flere stemmesedler for ugyldige end de 3 kuverter, der var erklæret for ugyldige.

Derefter meddelte valgbestyrelsens formand de tilstedeværende, at der nu blev foretaget optælling af bunkerne (fordelt på kandidater og blanke), således at hver enkelt bunke blev optalt i mindre bunker med 50 stemmesedler i hver. Om hver enkelt bunke blev der sat elastik. Valgbestyrelsens formand vejede hver enkelt bunke stemmesedler på en elektronisk brevvægt, og i de tilfælde hvor brevvægten viste den mindste uoverensstemmelse, blev bunken med stemmesedler talt op igen.

De skete optællinger af stemmesedler viste, at der blev afgivet i alt 2279 stemmer, fordelt med de herfra oplyste tal på hvert enkelt kandidat og de 3 ugyldige stemmer. Dermed konstaterede valgbestyrelsen, at der var en uoverensstemmelse mellem den første optælling, der viste 2516 stemmesedler, og de efterfølgende optællinger, der viste, at der kun er 2279 stemmesedler, og at ved en kontrol af kuverterne at der var 2269 kuverter.

Valgbestyrelsen konstaterede således på valgdagen, at der er en uoverensstemmelse på 10 stemmesedler mellem antallet af stemmesedler på 2276 og antal optalte kuverter på 2266, heri er ikke medregnet de 3 ugyldige stemmer. På baggrund af de 2276 stemmesedler traf valgbestyrelsen beslutning om at offentliggøre valgresultatet, og valgbestyrelsen var/er af den overbevisning, at det ikke ville ændre på fordelingen af stemmer på kandidaterne.

Stiftskontorets personale har efterfølgende om mandagen den 4. februar 2008 foretaget 2 kontroloptællinger af såvel stemmesedler som af de opsprættede tomme kuverter. Disse optællinger viste fortsat, at de afgivne stemmer fordelte sig således: 562 stemmer på Peter Fischer Møller, 419 stemmer på Steffen Ravn Jørgensen, 154 på Per Melhof, 550 stemmer på Poul Joachim Stender, 562 på Henrik Wigh-Poulsen samt 29 blanke stemmer, svarende til 2276 stemmer hvortil så kommer de 3 ugyldige stemmer, som blev "pillet væk" under optællingen. Optællingerne af de tomme kuverter viste, at der er 2266 kuverter.

Som kontrol er antallet af kuverter, inkl. de 3 ugyldige kuverter, blevet sammenholdt med oplysningerne i valglisten. Denne kontrol viser, at der er overensstemmelse mellem antallet af kuverter, som er modtaget og er medtaget i optællingen, og det fysiske antal kuverter på 2266, hertil kommer de 3 ugyldige kuverter.

Valgbestyrelsen beder kirkeministeren tage stilling til, om det stedfundne valg skal erklæres ugyldigt, og om der dermed skal afholdes omvalg mellem de pågældende 5 kandidater.

Henset til den meget korte tidsfrist, hvis der skal afholdes omvalg inden bispevielsen skal finde sted den 27. april 2008, beder jeg om, at kirkeministeren tager stilling til sagen omgående.

Ifølge stiftskontorets beregninger vil afvikling af ekstraordinært valg i henhold til fristerne i bekendtgørelsen om bispevalg, og hvor stemmemateriale sendes ud fredag den 15. februar 2008 betyde, at under forudsætning af at der holdes ekstraordinært valg og omvalg, at valgdagen for omvalget er fredag den 18. april 2008 (bededag).

Følgende medsendes:

- stiftskontorchefens kontorциркуляре fra januar 2008,
- valgbestyrelsens brev af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede om bl.a. proceduren for udfyldelse af stemmeseddel og

- forsiden af valgbestyrelsens valglister, hvoraf man kan se afkrydsning af modtagne kuverter.

På valgbestyrelsens vegne

Poul O. Nielsen
formand

Kopi til:

Valgbestyrelsens øvrige medlemmer (e-post)

Peter Fischer-Møller (e-post)

Steffen Ravn Jørgensen (e-post)

Per Melhof (e-post)

Poul Joachim Stender (e-post)

Henrik Wigh-Poulsen (e-post)

Jette Gylle

Jan C. Jacobsen (e-post)

Lars Munch (e-post)

Torben Larsen (e-post)

Helge Baden Nielsen (e-post)

Fra: Torben Larsen [TorbLa@vestamt.dk]
Sendt: 5. februar 2008 10:40
Til: Kirkeministeriet
Cc: Roskilde Stift
Emne: Klager vdr bispevalget i Roskilde

Til Kirkeministeren.

Vedlagt fremsendes redegørelse for klage vedr. proceduren ved stemmeoptællingen ved 1. runde af bispevalget i Roskilde stift d. 1. februar 2008.

Jeg er tlf blevet oplyst dd af Jørgen Kroer 2. kontor i kirkeministeriet, at klagen vil blive modtaget og behandlet rettidigt dvs inden førstkommende fredag.

Jeg vil være taknemmelig for en tilbagemelding på modtagelsen og journaliseringen af denne henvendelse.

Med venlig hilsen
Torben Larsen
Ledende overlæge dr. med.
Medlem Kr. Saaby menighedsråd

Holbæk, den 5. 2-2008

Kirkeministeriet, Frederiksholm Kanal 21, København K

Til kirkeminister Birthe Rønn Hornbech

Klage vedr. optællingen af stemmer ved 1. runde af bispevalget i Roskilde stift den 1. februar 2008

Jeg tillader mig hermed, som formand for støttegruppen for bispekandidat Poul Joachim Stender, at klage over følgende forhold:

- 1) Under optællingen af stemmer, bliver det annonceret til de tilstedeværende, at antallet af kuverter og stemmesedler ikke stemmer overens. Da stemmerne er blevet offentliggjort, kommer der ikke en redegørelse for, om problemet mellem antallet af indsendte kuverter og afgivne stemme er blevet løst. Derfor kontakter vi mandag den 4. februar Roskilde stift, hvor valgformanden kan oplyse om, at der er indkommet 2269 kuverter. Men at man har 2279 stemmesedler. I 10 af kuverterne kan der have ligget 2 stemmesedler. Det betyder, at 20 stemmesedler burde være erklæret ugyldige, da det klart fremgår af følgebrevet, der fulgte med stemmesedlen, at intet andet må lægges i kuverten end den pågældende stemmeseddel. Af en eller anden grund er dette ikke sket. Da Poul Joachim Stender kun manglede 12 stemmer, for at have været gået videre til 2. runde, kan disse 20 stemmer have haft afgørende betydning for ham.
- 2) Efter optællingen af stemmer, blev det bekendtgjort mundtlig til de tilstedeværende i Landemodesalen, at der var 2519 kuverter og at 3 af dem var ugyldige. Dette skete inden de tog sedlerne ud af kuverterne. Senere på dagen modtager vi en meddelelse fra stiftet, hvor vi kan se, at der er afgivet 2279 stemmer. Det sidste tal regner vi med, må være det rigtige. Men misforholdet mellem de to tal øger forvirringen.
- 3) En sognepræst i stiftet, der er stiller for en anden af kandidaterne, retter henvendelse til stiftet om, at der i hendes menighedsråd er en person, der har modtaget 2 stemmesedler. Hun ønsker en redegørelse for, hvad der er sket i den forbindelse. Vi antager, at hvis et menighedsrådsmedlem kan have modtaget 2 stemmesedler, så kan det muligvis være sket til andre. Også dette bidrager til, at vi finder, at der har været og er store problemer med afstemningen den 1. februar. Vi mener, at man på stiftet af numrene på tjeklisterne kan se, hvor mange kuverter, man har sendt ud og hvilke man har modtaget retur, idet disse naturligvis skal krydses af på listen over stemmeberettigede, når de modtages. Passer det tal med det faktiske antal kuverter? Har der manglet 10 kuverter? Eller ligger der 10, som man har glemt at krydse af?
- 4) I Rorup menighedsråd, har vi fået oplyst, har der været rod med udleveringen af stemmesedler. En skriftlig redegørelse vil blive sendt senere til stiftet fra nogle af rådsmedlemmerne
- 5) Vi undrer os over, at kandidaterne til bispevalget ikke får en redegørelse for, at man under optællingen, ikke har kunnet få antallet af kuverter og stemmesedler til at passe. Først da pressen begynder at interessere sig for sagen, bekendtgør valgformanden, at problemerne ved afstemningen vil blive meddelt kirkeministeriet. Hvorfor er dette ikke sket omgående

På baggrund af de ovenstående punkter, først og fremmest punkt 1, ønsker vi at klage over, hvordan optællingen er de afgivne stemmer, er foregået. Der er tale om optælling af kun 2279 stemmer. Derfor burde de ovennævnte fejl have været undgået. Vi henstiller til ministeren, hvis vi ikke kan få en tilfredsstillende redegørelse for misforholdet mellem kuverter og stemmesedler, at der bliver omvalg. Ligeledes henstiller vi til, at denne sag bliver behandlet omgående, da de to kandidater, der gik videre, allerede i morgen begynder deres valg møder.

I www.pol.dk udtaler valgformand Poul Nielsen den 4. februar, at der vil foregå en fintælling af stemmerne. Hvornår vil denne optælling finde sted og hvem vil være til stede under den nye optælling?

Venlig hilsen

Overlæge, dr. med Torben Larsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'T. Larsen'.

Roskildevej 38. 4330 Hvalsø

Tlf 46409452

Mobil 23637478

Roskilde Stift, Stændertorvet 3A, 4000 Roskilde

Valg af biskop over Roskilde Stift 2007/2008

Beslutningsreferat fra 4. møde i valgbestyrelsen

Tidspunkt: tirsdag den 5. februar 2008 kl. 20.00 – 01.00.

Deltagere: Valgbestyrelsens medlemmer, Poul O. Nielsen (formand) og Jens Arendt (suppleant for Ebba Boier, der var bortrejst). Valgbestyrelsens medlemmer var i tæt telefonisk kontakt med valgbestyrelsens 3. medlem, Kjeld Lorenzen, der var forhindret i at være til stede på stiftskontoret.

Fra stiftsadministrationen deltog: Stiftskontorchef Helle Saxil Andersen og fuldmægtig Ida Normann (referent).

Valgbestyrelsen holdt møde på foranledning af modtaget klage af 5. februar 2008 fra støttegruppen for bispekandidat Poul Joachim Stender v/overlæge, dr.med. Torben Larsen, til Kirkeministeriet, oversendt ved Kirkeministeriets brev af 5. februar 2008 til valgbestyrelsen til dennes afgørelse. Valgbestyrelsens tilstedeværende medlemmer udfærdigede svar til klageren om, at valgbestyrelsen traf beslutning om, at den stedfundne optælling den 1. februar 2008 erklæredes for ugyldig. Valgbestyrelsens formand oplæste valgbestyrelsens svar for Kjeld Lorenzen, der godkendte brevetts ordlyd.

Formanden orienterede om, at han på vegne af valgbestyrelsen og i samråd med sekretariatet havde udfærdiget og sendt en indberetning om valgets forløb til Kirkeministeriet og bedt Kirkeministeriet yde rådgivning om, hvorvidt valget skulle gå om eller ej. Indberetningen var sendt om eftermiddagen samme dag til Kirkeministeriet, og da valgbestyrelsen sendte indberetningen, var valgbestyrelsen ikke vidende om klagen af 5. februar 2008 fra Torben Larsen.

Sekretariatet orienterede valgbestyrelsen om følgende:

Om mandagen den 4. februar 2008 foretog sekretariatet yderligere 2 (kontrol)optællinger af såvel stemmesedler, herunder fordelingen af stemmer på de enkelte kandidater og blanke samt ugyldige, som af de anonymiserede kuverter. Disse 2 kontrol/fintællinger viste, at antallet af opsprættede kuverter var på i alt 2266 og at antallet af optalte stemmesedler var på i alt 2276 samt at fordelingen af de optalte stemmer på kandidaterne var som bekendtgjort den 1. februar 2008, dvs. Peter Fischer-Møller fik 562 stemmer, Steffen Ravn Jørgensen fik 419 stemmer, Per Melhof fik 154, Poul Joachim Stender fik 550 stemmer og at Henrik Wigh-Poulsen fik 562 stemmer samt at antallet af blanke stemmer var 29. Endvidere at antallet af stemmer, der blev erklæret for ugyldige under den offentlige stemmeoptælling, var 3.

Den skete afkrydsning på valglisten af modtagne kuverter/kontrol af om afstemningsmateriale kom fra stemmeberettigede personer – der foretoges dagligt – blev sammenholdt med antallet af fysisk modtagne kuverter, der var lagt i kasserne og optalt. Det konstateredes, at der var overensstemmelse mellem valglistens oplysninger om antallet af modtagne gyldige kuverter (2266) og de optalte opsprættede kuverter (2266).

Der orienteredes om, at der var truffet aftale med bogtrykkeren om, at stemmesedlernes papir bliver af en kraftigere kvalitet end den kvalitet, der var brugt; dette vil bevirke, at stemmesedlerne bliver nemmere at skille fra hinanden og dermed nemmere at opdage, hvis der er to stemmesedler, som ligger i samme kuvert.

Materiale, der er udsendt/omdelt:

- Torben Larsens klage af 5. februar 2008,
- Kirkeministeriets brev af 5. februar 2008 til valgbestyrelsen, hvormed klagen blev oversendt til valgbestyrelsens afgørelse,
- valgbestyrelsens svar i brev af 6. februar 2008 til Torben Larsen med kopi til bl.a. Kirkeministeriet og
- valgbestyrelsens indberetning af 5. februar 2008 til Kirkeministeriet.

Jens Arendt

Poul O. Nielsen

Kjeld Lorenzen

Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920

4000 Roskilde, d. 6. februar 2008

E-post kmros@km.dk

Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 139341

/idn

Torben Larsen

(er sendt elektronisk til TorbLa@vestamt.dk)

Med Kirkeministeriets brev af 5. februar 2008 har valgbestyrelsen modtaget Deres klage af 5. februar 2008 over det stedfundne valg af biskop over Roskilde Stift, idet ministeriet har bedt valgbestyrelsen om at træffe afgørelse i sagen.

Valgbestyrelsen har behandlet Deres oversendte klage på et møde den 5. februar 2008 om aftenen og har følgende bemærkninger til de enkelte punkter:

Til punkt 2 kan valgbestyrelsen oplyse, at efter anonymisering foretoges der i hold af to personer, hvor bl.a. valgbestyrelsens medlemmer deltog, opsprætning af kuverter og udtagning af stemmesedler. De foldede stemmesedler, foldet i en fortrykt fals, blev udtaget. Der foretoges optælling af de tomme kuverter og de foldede stemmesedler. I denne proces blev 3 kuverter erklæret for ugyldige, fordi en kuvert havde været åbnet og tapet til igen, i en kuvert var der alene lagt en stillerblanket og i en kuvert var der både stemmeseddel og valgbestyrelsens følgeskrivelse af 11. januar 2008 til de stemmeberettigede om afstemningsproceduren. Optællingen af de foldede stemmesedler og kuverter viste en uoverensstemmelse, og derfor foretoges en ny optælling af stemmesedlerne. Resultatet af denne optælling af stemmesedler var lig med antallet af kuverter. Denne optælling og ekstra kontrol af stemmesedler viste, at der var 2516 kuverter og 2516 stemmesedler samt derudover 3 ugyldige kuverter med indhold, som lå for sig selv i valglokalet. Dette tal meddelte valgbestyrelsens formand de tilstedeværende og meddelte samtidig at nu foretoges der optælling af stemmesedlerne ved at stemmesedlerne blev foldet ud og fordelt i bunker, fordelt på kandidater, blanke og ugyldige. Under denne fordeling blev der ikke erklæret flere stemmesedler for ugyldige end de 3 kuverter, der var erklæret for ugyldige.

Netop fordi valgbestyrelsen efter optælling og genoptælling af stemmesedler konstaterede, at tallene for kuverter og stemmesedler stemte, anede valgbestyrelsen ikke uråd, og at det dermed skulle være nødvendigt at stoppe/aflyse valghandlingen på dette tidspunkt.

Til punkt 1 kan det oplyses, at valgbestyrelsens formand oplyste over for de tilstedeværende, at der nu blev foretaget optælling af bunkerne (fordelt på kandidater og blanke), således at hver enkelt bunke blev optalt i mindre bunker med 50 stemmesedler i hver. Om hver enkelt bunke blev der sat elastik. Valgbestyrelsens formand vejede derefter de optalte bunker af stemmesedler på en elektronisk brevvægt, og i de tilfælde, hvor brevvægten viste den mindste afvigelse, blev bunken med stemmesedler talt op igen.

De skete optællinger af stemmesedler viste, at der blev afgivet i alt 2279 stemmer, fordelt med de herfra oplyste tal på hver enkel kandidat og de 3 ugyldige stemmer. Dermed konstaterede valgbestyrelsen, at der var en uoverensstemmelse mellem den første optælling, der viste 2516 stemmesedler og kuverter. En fornyet optælling af stemmesedler og kuverter bekræftede, at der kun var 2279 stemmesedler og 2269 kuverter.

Valgbestyrelsen konstaterede således på valgdagen, at der var en uoverensstemmelse på 10 stemmesedler mellem antallet af stemmesedler på 2276 og antal optalte kuverter på 2266, heri ikke medregnet de 3 ugyldige stemmer. På baggrund af de 2276 stemmesedler traf valgbestyrelsen beslutning om at offentliggøre valgresultatet, og valgbestyrelsen var af den overbevisning, at det ikke ville ændre på fordelingen af stemmer på kandidaterne, selvom man havde haft mulighed for at udskille de stemmesedler, der burde erklæres for ugyldige.

Til punkt 3 kan man oplyse, at et medlem af Ottestrup Menighedsråd Inger Tengbjerg den 14. januar 2008 rettede telefonisk henvendelse til sekretariatet for at høre, hvad hun skulle gøre, fordi hun havde fået to stemmesedler tilsendt. Sekretariatet vejledte Inger Tengbjerg om konsekvensen af at benytte begge stemmesedler, og det aftaltes, at hun makulerede den ene stemmeseddel. I e-mail af 16. januar 2008 rettede pastoratets sognepræst Gitte Marie Rasmussen henvendelse til stiftskontoret og ved telefonsamtale den 24. januar 2008 bekræftede hun, at det var Inger Tengbjerg, som havde fået to stemmesedler. Valgbestyrelsen er ikke bekendt med andre og tilsvarende henvendelser fra stemmeberettigede til stiftskontoret eller til valgbestyrelsen om, at andre også skulle have fået to stemmesedler tilsendt.

Til punkt 4 kan man oplyse, at man ikke er bekendt med ”rod med udleveringen af stemmesedler” i Rorup, men man er bekendt med, at enkelte stemmeberettigede, som f.eks. Dem selv, har haft rettet henvendelse til stiftskontoret for at få eftersendt nyt afstemningsmateriale, fordi de ikke havde modtaget det, der blev sendt ud den 11. januar 2008. I lighed med praksis for udsendelse af manglende stemmemateriale, sendte sekretariatet materialet, dog således at returkuverten blev forsynet med et håndskrevet nr. svarende til det nr., som den stemmeberettigede har på valglisten. I Deres tilfælde har man noteret, at man genfremsendte materiale den 21. januar 2008 og at man modtog den sidste udsendte kuvert den 25. januar 2008.

Til punkt 5 skal man bemærke, at på baggrund af konstateringen af uoverensstemmelserne under optællingen, foretoges der 2 nye optællinger af såvel kuverter som af stemmesedler mandag den 4. februar 2008. Resultatet var begge gange det samme og som meddelt om fredagen.

Om tirsdagen blev der foretaget kontrol af valglistens afkrydsning og antal modtagne kuverter, og der konstateredes overensstemmelse mellem afkrydsning på valglisten og kuverter, nemlig 2266 og 3 ugyldige.

På baggrund af de uoverensstemmelser, man konstaterede fredag og efterfølgende kontrolforanstaltninger, udarbejdede valgbestyrelsen en redegørelse af 5. februar 2008 til Kirkeministeriet, hvoraf De fik tilsendt kopi.

På det nu foreliggende grundlag har valgbestyrelsen truffet beslutning om, at den stedfundne optælling den 1. februar 2008 må erklæres for ugyldig.

De kan indbringe valgbestyrelsens afgørelse for Kirkeministeriet, og Deres klage skal i givet fald være kirkeministeren i hænde senest ugedagen efter afgørelsens meddelelse. Der henvises til bispevalglovens § 4, stk. 3, og bekendtgørelsens § 21.

Med venlig hilsen
Valgbestyrelsen

Jens Arendt

Poul O. Nielsen
formand

Kjeld Lorenzen

Kopi til:

Kirkeministeriet (e-post)

Peter Fischer-Møller (e-post)

Steffen Ravn Jørgensen (e-post)

Per Melhof (e-post)

Poul Joachim Stender (e-post)

Henrik Wigh-Poulsen (e-post)

Jette Gylle (e-post)

Jan C. Jacobsen (e-post)

Lars Munch (e-post)

Helge Baden Nielsen (e-post)

Roskilde Stiftsøvrighed

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 31. marts 2008

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 141597
HSA/jh

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K.

I brev af 4. marts 2008 har Kirkeministeriet udbedt sig Roskilde Stiftsøvrigheds uddybende redegørelse vedrørende afviklingen af bispevalget i Roskilde Stift den 1. februar 2008, idet man blandt andet fremsender tre spørgsmål fra Folketingets Kirkeudvalg.

Stiftsøvrigheden fremsendte i brev af 21. februar 2008 en udførlig redegørelse for valghandlingens forløb, hvor en del af de nu stillede spørgsmål allerede menes at være besvaret.

For så vidt angår spørgsmålet om forløb af stemmeoptælling er der redegjort for dette i stiftsøvrighedens brev af 21. februar 2008 på side 5, 3. afsnit til side 6 næstsidste afsnit og på side 8, 3. afsnit. Som anført her er det sekretariatets umiddelbare antagelse, at årsagen til det af valgbestyrelsesformanden fejlagtige angivne tal på antallet af afgivne stemmer til at være 2516 skyldes, at en delmængde på 250 stemmesedler og kuverter tælles med to gange. Det korrekte tal skulle være 2266, da man på daværende tidspunkt endnu ikke havde foldet stemmesedlerne ud og dermed havde konstateret, at der angiveligt var nogle af disse, der var foldet flere sammen.

Spørgsmålet om opgørelsen af stemmerne og forholdet mellem antallet af gyldige stemmer og indsendte kuverter anses for besvaret i redegørelsen på side 6, 4.-6. afsnit og på side 8, 1. afsnit.

Valgbestyrelsens sammensætning berøres overfladisk i redegørelsen på side 1, nederst og side 2, øverst. Derudover kan stiftsøvrigheden alene konstatere, at valgbestyrelsen synes at være valgt i overensstemmelse med de derom fastsatte regler, og at der ikke i disse ses at være et forbud mod at personer, der senere agter at være stiller for en bispekandidat, lader sig opstille til og vælge som medlem af valgbestyrelsen.

Kirkeministeriet har anmodet om stiftsøvrighedens stillingtagen til, hvilke forpligtelser der påhviler stiftsadministrationen ved udøvelsen af sekretariatsbistanden. Spørgsmålet om omfanget af forpligtelser i forbindelse med sekretariatsbistand er berørt i den tidligere fremsendte redegørelse på side 8, nederste afsnit og på side 9, 1.-3. afsnit. Derudover har stiftsøvrigheden kunnet konstatere, at ministeriet ved den seneste lovrevision af bispevalgloven i 2007 valgte at frigøre biskop og stiftamtmand fra medlemskab af valgbestyrelsen. En konsekvens heraf er, at man ikke længere kan drage nytte af den konkrete erfaring, som ikke mindst stiftamtmanden formodes at være i besiddelse af i relation til afvikling af valg handlinger i forbindelse med Folketingsvalg. Da der normalt kan gå både 10 og 20 år mellem afvikling af bispevalg i et stift, vil det i sagens natur være svært i det enkelte stift, at oparbejde en omfattende viden og rutine omkring dette. Stiftsøvrigheden er bekendt med, at de enkelte stiftsadministrationer udover den kortfattede vejledning man modtager fra Kirkeministeriet i vidt omfang trækker på erfaringer fra det stift, der sidst har haft et

KIRKEMINISTERIET

01 APR. 2008

bispevalg. Som allerede nævnt i redegørelsen af 21. februar 2008 er det stiftsøvrighedens opfattelse, at der i sekretariatsbistanden primært ligger en forpligtelse til at rådgive på et juridisk forvaltningsmæssigt plan og til at yde praktisk bistand. Den egentlige besluttende myndighed og ansvaret for valgbestyrelsens beslutninger må derimod alene antages at ligge hos den demokratisk valgte valgbestyrelse.

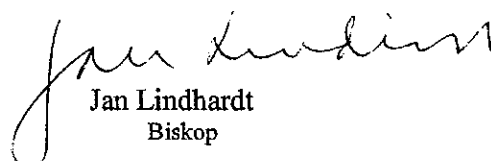
Spørgsmålet om valgbestyrelsens beslutning om at erklære valget ugyldigt er omtalt på side 6, næstsidste afsnit, side 7, 4. afsnit og side 9, 1. afsnit. Grundlaget for valgbestyrelsens ændrede beslutning er ifølge stiftsøvrighedens opfattelse ikke fuldt identisk, da der på tidspunktet for valgbestyrelsens omgørelse af den først truffne afgørelse forelå en konkret klage.

Som det er ministeriet bekendt, var valgbestyrelsen allerede inden den konkrete valgklage forelå, i tvivl om afgørelsens rigtighed (anerkendelsen af det foretagne valg den 1. februar 2008) i hvilken anledning man havde fremsendt en redegørelse til Kirkeministeriet med anmodning om bistand.

Stiftsøvrigheden har ikke fundet anledning til at indhente yderligere oplysninger hos den tidligere valgte valgbestyrelse, for at kunne besvare de af ministeriet stillede spørgsmål.

Venlig hilsen

Vibeke Larsen
Stiftamtmand

Jan Lindhardt
Biskop